

Důvodová zpráva

I. Obecná část

A. ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE

1. Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Návrh zákona o povinném značení lihu (dále jen „návrh zákona“).

1.2 Definice problému

Zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o povinném značení lihu“) nabyl účinnost 1. července 2005, přičemž se jednalo o zcela nový právní předpis, neboť povinnost značit líh kontrolní páskou nebyla do té doby v právním řádu České republiky upravena. Praktické zkušenosti s více jak šestiletou aplikací zákona vyvolaly potřebu tento zákon několikrát novelizovat, a to zejména za účelem zpřesnění vymezení pojmů a povinnosti značit líh ve spotřebitelském balení, a dále stanovení výjimek, který líh nepodléhá této povinnosti značení. Na základě identifikování potřeby další novely bylo rozhodnuto, vzhledem ke značnému rozsahu navrhovaných změn, o nutnosti nahrazení původního zákona novým návrhem zákona.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Účelem zákona o povinném značení lihu je zejména zamezit nelegální výrobě lihu a zajistit, aby výroba, dovoz, prodej, skladování, distribuce a vývoz lihu probíhal v souladu s platnými právními předpisy, zejména s předpisy, které upravují nakládání s lihem a spotřební daně, a tím zamezit daňovým a celním únikům a zajistit potřebnou ochranu spotřebitele.

Podle současné právní úpravy je zavedena povinnost značit každé spotřebitelské balení lihu, které je určeno pro tuzemský trh, kontrolní páskou, a to takovým způsobem, aby při otevření spotřebitelského balení došlo ke znehodnocení této pásky.

Kontrolní páška je určena ke značení spotřebitelského balení lihu, neobsahuje spotřební daň a její funkce je výhradně kontrolní.

Každá kontrolní páška je označena tak, aby jednotlivá označení mohla být v rámci

zavedení kontrolního mechanismu celními úřady zaevidována na konkrétního odběratele a objednávku, čímž je nastaven kontrolní mechanismus. Označení však nejsou individualizovaná, tedy jedná se o označení série kontrolních pásek, nikoliv o unikátní označení každé jednotlivé kontrolní pásky. Vzhledem ke kontrolní funkci je kontrolní páska ceninou obsahující speciální ochranné prvky proti padělání a pozměňování, přičemž k výrobě kontrolních pásek je využívána Státní tiskárna cenin.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

1.4.1 Orgány Celní správy České republiky

V rámci Celní správy České republiky zákon o povinném značení lihu dopadá zejména na celní úřady a celní ředitelství. V této souvislosti je nutné připomenout, že 1. ledna 2013 nabude účinnosti zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky (dále jen „zákon o Celní správě ČR“), na jehož základě dochází k reorganizaci Celní správy České republiky v podobě transformace současného Generálního ředitelství cel, 8 celních ředitelství a 54 celních úřadů na Generální ředitelství cel, 14 celních úřadů se sídly totožnými se sídly současných vyšších územních samosprávných celků (krajů) a jejich územní pracoviště a Celní úřad Praha Ruzyně.

1.4.2 Výrobci, provozovatelé daňových skladů, dovozci, distributoři a koneční prodejci lihu

1.5 Popis cílového stavu

V rámci současného zákona o povinném značení lihu byla v uplynulých letech identifikována řada dílčích nedostatků věcného i legislativního charakteru, resp. řada potenciálních možností inovace právní úpravy. Potřeba řešení těchto problémů byla v uplynulém období identifikována jak ze strany Ministerstva financí a orgánů Celní správy České republiky, tak ze strany výrobců a dovozců lihovin. Naléhavost řešení uvedených nedostatků byla dále podtržena vypuknutím tzv. methylalkoholové aféry v srpnu 2012, která odhalila značný rozsah fungování černého trhu s lihovinami v České republice. Dne 3. října 2012 přijala vláda České republiky usnesení č. 735, k realizaci „plánu nulové tolerance k černému trhu s lihovinami“, kterým zřídila pracovní skupinu složenou z náměstků ministrů zemědělství, financí, zdravotnictví, průmyslu a obchodu, vnitra, spravedlnosti a zástupců Unie výrobců a dovozců lihovin, Potravinářské komory České republiky a Asociace hotelů a restaurací České republiky. Současně uložila dotčeným resortům zpracovat konkrétní návrh postupu realizace opatření uvedených v části II usnesení, jejichž cílem je minimalizovat černý trh s lihovinami v České republice. Následně vláda České republiky v usnesení ze dne

17. října 2012 č. 775 k Informaci o plnění usnesení vlády ze dne 3. října 2012 č. 735 k realizaci „plánu nulové tolerance k černému trhu s lihovinami“ mimo jiné uložila Ministerstvu financí do konce roku 2012 předložit vládě k projednání návrh nového zákona o povinném značení lihu obsahujícího vybraná opatření směřující k potlačení černého trhu s lihovinami.

Nyní předkládaný návrh zákona, který je naplněním uvedeného úkolu vyplývajícího z usnesení vlády, jakož i úkolu uloženého Plánem legislativních prací vlády na rok 2012, by měl přinést řešení, resp. výrazný pozitivní posun v předmětné oblasti, jakkoliv nelze předpokládat, že černý trh s lihovinami bude jakýmkoliv zákonnými opatřeními vymýcen zcela. Návrh zákona přináší především následující opatření.

1.5.1. Opatření věcného charakteru

1.5.1.1. Snížení objemu spotřebitelského balení lihu

Návrh zákona předpokládá snížení objemu spotřebitelského balení lihu z 6 litrů na 1 litr. Výjimkou budou spotřebitelská balení ve skle, která budou moci být do objemu až 3 litrů (zejména tzv. dárková balení) za podmínky, že se nebudou nacházet v prostoru, ve kterém se prodávají lihoviny pro přímou osobní spotřebu nebo pro jiné přímé osobní užití fyzickou osobou (tedy zejména v restauračních podnicích). Tímto způsobem by mělo dojít k praktické eliminaci legálního stáčení lihovin z nádob o velkém objemu do menších nádob pro potřeby spotřebitelů.

1.5.1.2. Správním postih zamezující machinacím s kontrolními páskami

Navrhuje se zavedení kombinace správních deliktů, které na jedné straně postihnou porušení povinnosti držitele kontrolních pásek zajistit ochranu těchto pásek (s možnou zvýšenou sankcí v případě, že toto porušení vedlo ke ztrátě, zničení nebo odcizení kontrolních pásek) a na druhé straně postihnou ztrátu nebo zničení kontrolních pásek jejich držitelem (a to s vyšší sankce odpovídající vyšší spotřební daně z lihu odpovídající lihu potenciálně označenému těmito kontrolními páskami).

1.5.1.3. Nové vymezení neznačeného lihu a explicitní zákaz nakládání s neznačeným lihem

Současný zákon o povinném značení lihu je ve vztahu k vymezení neznačeného lihu a zákazu nakládání s ním sporně formulován, neboť sice zavádí kategorii neznačeného lihu, avšak neobsahuje jasně formulovaný zákaz nakládání s ním. To se projevuje například ve vztahu k velikosti spotřebitelského balení lihu – na jedné straně zákon sice omezuje velikost spotřebitelského balení lihu již dnes na maximální objem 6 litrů (s tím, že lih v nádobách o větším objemu je neznačeným lihem), avšak současně neobsahuje explicitní a výkladově nesporný zákaz nakládání (tedy i prodeje) lihu v nádobách o objemu větším

než 6 litrů (tedy zákaz prodeje neznačeného lihu), což v praxi způsobuje výkladové problémy a obtížnost správního postihu.

1.5.1.4. Nová pravidla pro rozlévání lihovin v restauračních a jiných obdobných zařízeních

Navrhuje se zavedení pravidla, podle něhož se smí v prostoru, ve kterém se prodávají lihoviny pro přímou osobní spotřebu, nacházet pouze jedno spotřebitelské balení lihu jednoho druhu s porušenou kontrolní páskou (k zamezení přelévání lihovin do řady nádob s porušenou kontrolní páskou v restauračních a podobných zařízeních). Pouze v případě, že se jedná o spotřebitelská balení opatřená tzv. jednocestným uzávěrem, by bylo přípustné, aby se v prostoru, kde se prodávají lihoviny pro přímou osobní spotřebu, nacházela tato balení v počtu maximálně tři kusů. Dále se navrhuje zavedení pravidla, podle něhož se nesmí v prostoru, ve kterém se prodávají lihoviny, nacházet líh, který je produktem pěstiteckého pálení ovoce (k zamezení vydávání neznačeného lihu za líh z pěstiteckého pálení, který nemusí být značen) – tato změna bude doplněna do zákona o lihu v rámci doprovodného zákona k návrhu zákona.

1.5.1.5. Nová úprava registrace osob povinných značit líh

Navrhuje se zpřísnění podmínek registrace osob povinných značit líh a sledování jejich průběžného plnění registrovanými osobami (zejména podmínka bezdlužnosti osoby u orgánů Finanční správy České republiky a Celní správy České republiky a podmínka spolehlivosti fyzických osob majících klíčový vliv na fungování registrovaných právnických osob, a to včetně jejich odpovědnosti za působení v právnických osobách v minulosti). Dále se navrhuje zavedení povinnosti složení kauce, a to ve výši úměrné potenciálním sankcím za správní delikty podle návrhu zákona.

1.5.1.6. Zavedení registru osob povinných značit líh vedeného Generálním ředitelstvím cel včetně zveřejnění klíčových údajů z tohoto registru

1.5.1.7. Stanovení povinnosti vracet sejmuté neporušené kontrolní pásky celnímu úřadu

Jelikož v praxi dochází k legalizaci mimobílančního lihu tím, že již sejmuté kontrolní pásky jsou opětovně nelegálně použity ke značení spotřebitelského balení, což může způsobit roční propad inkasa spotřební daně minimálně ve výši cca 300 000 000 Kč, je nutné na tuto skutečnost reagovat stanovením povinnosti vracet sejmuté neporušené kontrolní pásky správci daně. Na to navazuje také nová úprava změny místa značení lihu (nutnost vydání rozhodnutí správce daně o změně místa značení lihu před její realizací). Dále se například zpřísňují pravidla pro vracení vyvezených a nespotřebovaných nebo poškozených kontrolních pásek.

1.5.1.8. Zavedení nové generace kontrolních pásek

Spolu s návrhem zákona se prostřednictvím prováděcí vyhlášky k návrhu zákona

předpokládá zavedení nové generace kontrolních pásek, které se budou vyznačovat následujícími znaky:

- nové uspořádání stávajících ochranných prvků na kontrolní pásce (speciální ceninový papír bez vlastní fluorescence pod UV světlem, ochranná vlákna v papíru, ofsetový celoplošný podtisk s irisovým přechodem barev, vodoznak, mikrotexty s rozdíly v síle linek, hologram a tajný ochranný prvek) tak, aby vzájemně ověřovaly svoji autenticitu (např. překrývání hologramu měditiskem) a znemožnily tak různé způsoby padělení nebo umožnily jejich snadnější identifikaci,
- uvádění na kontrolní pásce údaje o přesném obsahu lihu ve spotřebitelském balení (v současnosti je uváděn pouze interval, což umožňuje zkreslovat skutečný obsah lihu v balení),
- zavedení určitých destrukčních zón kontrolní pásky (obdoba např. dálniční nálepky),
- ztenčení použitého ceninového papíru, což by ztížilo sejmutí kontrolní pásky ze spotřebitelského balení pro její opakovanou aplikaci.

1.5.1.9. Zavedení individualizace kontrolních pásek

Prostřednictvím prováděcí vyhlášky k návrhu zákona se předpokládá zavedení označování každé kontrolní pásky individuálním označením, které umožní její nespornou identifikaci a následně významně usnadní kontrolu nakládání s kontrolními páskami, resp. s lihem, který je jimi označen.

1.5.1.10. Povinný kamerový systém instalovaný na místech značení lihu

V reakci na opakující se požadavky na zajištění „stálého daňového dozoru“ příslušníky celní správy v místech, kde je vyráběn líc, resp. lihoviny (cca 190 výrobců) je s ohledem na nerealizovatelnost takového opatření v praxi navrhováno v návrhu zákona zavedení povinnosti osobám povinným značit líc opatřit prostory používané pro stáčení a značení lihu kamerovým systémem (se záznamem), který by umožňoval vzdálený přístup správce daně. Mezi pozitiva tohoto řešení lze počítat častější operativní namátkové kontroly subjektu ze strany správce daně, preventivní působení opatření s ohledem na skutečnost, že subjekt nemůže předvídat, kdy je správcem daně záznam prověřován, zamezení nekontrolovatelné činnosti na místě značení lihu, zejména zamezení případnému stáčení nebo značení lihu pro černý trh v oficiálních prostorách daňových skladů a dalších povolených místech značení, jakož i snížení finančních nákladů na „stálý daňový dozor“.

1.5.1.11. Zavedení registračního systému v rámci distribuce lihu

Současný zákon o povinném značení lihu upravuje registraci osob povinných značit

líh (zejména výrobců a dovozců lihu) a kontrolu těchto osob. Tato opatření nicméně směřují pouze do segmentu výroby a dovozu lihu, zatímco další segmenty trhu s lihem, a to distribuce lihu a jeho následný prodej konečnému spotřebiteli nejsou předmětem regulace obdobné intenzity. K posílení opatření v boji proti černému trhu s lihem se proto navrhuje přijmout následující systémové opatření, která by vhodně doplnila opatření již zavedená.

Podstatou návrhu je zavedení registru distributorů lihu, který by byl veden Generálním ředitelstvím cel na základě návrhu zákona. Do tohoto registru by byly zapisovány osoby, které jsou držiteli živnostenského oprávnění na prodej lihu a tento prodej provádějí na velkoobchodní bázi. Návrh se tedy netýká provozovatelů obchodů, restaurací či jiných zařízení, kteří prodávají líh konečnému spotřebiteli. Těm bude uložena povinnost nakupovat líh buď přímo od registrované osoby povinné značit líh (zejména výrobce nebo dovozce) nebo pouze od registrovaného distributora lihu. Nesplnění této povinnosti by bylo sankcionováno vysokou pokutou, resp. takto nakoupený líh by se stal neznačeným lihem. Pro registraci distributora lihu by zákon stanovil jednoznačné podmínky, a to obdobně jako v případě osoby povinné značit líh, např. bezdlužnost vůči orgánům Finanční, resp. Celní správy České republiky, spolehlivost, složení kauce.

Návrh je cílen na rizikovou skupinu distributorů lihu, která je, dle zkušeností praxe, právě tím článkem obchodního řetězce, přes který dochází k infikaci trhu černým lihem. Obdobně je situace řešena na Slovensku a nově je připravováno zpřísnění již fungujícího obdobného registru v České republice pro oblast distribuce pohonných hmot.

Návrh se netýká prodejen a restaurací, které prodávají lihoviny konečnému spotřebiteli, protože by se tím výrazně zvýšil počet sledovaných subjektů při současném zvýšení jejich zátěže (zejména s ohledem na povinnost složení kauce), což by zřejmě pro značnou část z nich znamenalo existenční obtíže a zejména v malých obcích by tak mohlo dojít ke snížení životního komfortu obyvatel.

Mezi pozitiva tohoto řešení lze počítat „zviditelnění“ osob provádějících distribuci lihu s možností cílené kontroly, omezení vstupu do odvětví osobám, které nesplní zadaná kritéria a z toho plynoucí snížení počtu osob ke kontrole nebo vyloučení tzv. podomního prodeje lihu pochybného původu. Zavedením povinnosti obchodovat pouze s registrovanými distributory lihu dojde ke zpřehlednění trhu s lihem a ke zvýšení jistoty obchodníků, že nekoupí líh pochybného původu. Rovněž lze očekávat zvýšení příjmů státního rozpočtu z důvodu zlepšení dozoru nad tímto segmentem trhu.

1.5.1.12. Posílení kontrolního systému v rámci trhu s lihem

Navrhuje se stanovit povinnost osobám povinným značit líh a distributorům hlásit

celnímu úřadu vybrané údaje, týkající se kontrolních pásek a spotřebitelských balení lihu jimi označených (zejména množství a druh spotřebitelských balení lihu, resp. kontrolních pásek dodaných konkrétním distributorům nebo konečným prodejcem). Tyto údaje by představovaly výraznou pomoc pro kontrolní činnost celních orgánů. Dále se předpokládá vytvoření registru kontrolních pásek, který povede Generální ředitelství cel a který bude obsahovat jednotlivá označení kontrolních pásek, které byly řádně odebrány registrovanými osobami povinnými značit líh. Do tohoto registru bude mít přístup i veřejnost (formou dotazu na konkrétní označení kontrolní pásky v rámci internetové aplikace).

1.5.2.13. Posílení kontrolních a sankčních kompetencí správních orgánů

Navrhuje se posílení kompetencí České obchodní inspekce, Státní zemědělské a potravinářské inspekce, živnostenských úřadů a orgánů Finanční správy České republiky (resp. současných územních finančních orgánů) k postihu porušování povinností při značení lihu. V současnosti platí, že v případě, že uvedené orgány (s výjimkou živnostenských úřadů) při výkonu své působnosti zjistí neznačený líh, kontrolní pásky, se kterými je neoprávněně nakládáno, nebo jejich padělky, tyto orgány mohou neznačený líh, kontrolní pásky nebo jejich padělky zajistit. Následně jsou tyto orgány povinny o každém svém zjištění neprodleně informovat celní úřad, v jehož územním obvodu ke zjištění došlo, postoupit mu věc k přímému vyřízení a současně mu předat zajištěný neznačený líh, kontrolní pásky nebo jejich padělky. Nově by měla být uvedeným orgánům stanovena kompetence k projednání vybraných správních deliktů. Popsané kompetence by pak měly být nově stanoveny i živnostenským úřadům. Předmětné kompetence budou uvedené orgány vykonávat vedle orgánů Celní správy České republiky, jejichž kompetence se v zásadě nemění.

1.5.2. Opatření legislativního charakteru

1.5.2.1. Odstranění systematických a terminologických nepřesností právní úpravy a její celková modernizace

Zákon o povinném značení lihu již ve své legislativně technické a systematické podobě neodpovídá požadavkům kladeným na moderní právní předpis, zejména požadavkům terminologické jednoty, vnitřní bezrozpornosti, přehlednosti a systematičnosti. Předkládaný návrh zákona proto usiluje zejména o následující změny:

- odstranění rozporů v používané terminologii tak, aby konkrétní pojmy nebyly používány v různých významech či pro jeden význam nebylo používáno více pojmů s nevyjasněným vzájemným výkladovým vztahem,
- omezení úvodních definic pojmů pouze na ty, které jsou v dalších ustanoveních zákona skutečně používány a které nelze bez dalšího dovodit z jiných předpisů,

- omezení počtu legislativních zkratk s jejich potenciálně sporným výkladem,
- odstranění nenormativních poznámek pod čarou,
- zpřehlednění právní úpravy pomocí jejího rozdělení do kratších paragrafů a odstavců spolu se systémem podrobného členění předpisu s využitím nadpisů jednotlivých paragrafů.

1.5.2.2. Vyšší stupeň provázanosti s právní úpravou spotřebních daní

Povinné značení lihu slouží především ke kontrolním účelům ve vztahu k řádnému výběru spotřební daně z lihu, přičemž se jedná o tzv. vnitrostátní identifikační značení používané pro daňové účely ve smyslu ustanovení čl. 39 odst. 1 Směrnice Rady č. 2008/118/ES o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EHS, v platném znění. V této souvislosti je třeba zajistit užší věcnou i terminologickou vazbu návrhu zákona na zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebních daních“), resp. na citovanou evropskou směrnici, jakkoliv nadále zůstane zachován princip, podle něhož kontrolní páska, kterou je líh označen, neobsahuje spotřební daň a její funkce je výhradně kontrolní. Užší sejetí problematiky povinného značení lihu s problematikou správy spotřebních daní je v návrhu zákona zajištěno zejména:

- výslovnou deklarací účelu povinného značení lihu v ustanovení § 1 písm. a) návrhu zákona, přičemž tímto účelem je správa spotřební daně z lihu,
- stanovením působnosti podle návrhu zákona správci spotřební daně z lihu (v současnosti se nejedná o věcnou změnu, neboť jak působnost podle zákona o povinném značení lihu, tak působnost k výkonu správy spotřebních daní vykonávají celní orgány; vzhledem k dlouhodobě plánovanému převodu druhé z uvedených působností na orgány Finanční správy České republiky je však na místě zvolit legislativní vymezení kompetence podle návrhu zákona ve vazbě na správce spotřební daně z lihu a nikoliv ve vazbě na konkrétním názvu jmenovaný správní orgán),
- plným podřízením výkonu působnosti podle návrhu zákona procesnímu režimu zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), a to pouze s výjimkou řízení o správních deliktech,
- vyšším stupněm legislativně technického sjednocení se zákonem o spotřebních daních v případě shodných nebo obdobných institutů, a to v návaznosti na novelu zákona o spotřebních daních č. 407/2012 Sb., která nabude účinnosti 1. ledna 2013 (dále jen „novela zákona o spotřebních daních 2013“); v právní úpravě spotřebních

daní by tak mělo od 1. ledna 2013 dojít například k více či méně komplexnímu přeformulování úpravy správního trestání a úpravy výkonu specifických kontrolních působností v oblasti spotřebních daní, stejně jako k nahrazení pojmu „celní úřad“ pojmem „správce daně“ ve vztahu k vymezení působnosti k výkonu správy spotřebních daní.

1.5.2.3. Zpřesnění úpravy správního trestání

Nad rámec dosavadní právní úpravy v zákoně o povinném značení lihu má předložený návrh zákona za cíl též sjednotit obsah zákona tak, aby byla přesně definována práva a povinnosti z něj vyplývající v návaznosti na úpravu správního trestání a právní úprava odpovídala soudobým zásadám právní úpravy správního trestání. Vzhledem k tomu, že současná právní úprava činí v praxi interpretační potíže, je nutné upravit některá ustanovení v souladu s výše zmíněnými zásadami, aby byly všechny skutkové podstaty správních deliktů stanoveny v návaznosti na stanovení konkrétní hmotněprávní povinnosti. V závažných případech se upravuje sankce ve výši odvozené od potenciálně uhrazené spotřební daně z lihu a stanoví se další povinnosti při nakládání s kontrolními páskami tak, aby byla eliminována možnost jejich zneužití k označování mimobilančního lihu.

1.5.2.4. Odstranění duplicitních procesních ustanovení

Zákon o povinném značení lihu upravuje řadu procesních institutů (zejména registrace osob povinných značit líh), přičemž tak činí se snahou o jejich komplexní uchopení bez vazby na obecné procesní předpisy. Tím dochází nejen k nadbytečnému normování procesních pravidel obecného charakteru, ale zejména k výkladové nejasnosti právní úpravy a obtížím při její praktické aplikaci. Návrh zákona proto prostřednictvím výše uvedeného pravidla o subsidiárním použití daňového řádu usiluje o eliminaci nadbytečných procesních ustanovení v právní úpravě značení lihu, která by měla normovat toliko specifická procesní pravidla, která neobsahuje daňový řád jako procesní předpis obecného charakteru. To platí zejména pro zmíněnou úpravu registrace osob povinných značit líh, resp. distributorů lihu, kde návrh zákona usiluje zejména o precizaci hmotněprávních podmínek registrace, zatímco v procesních otázkách spoléhá na úpravu daňového řádu. V neposlední řadě tím dochází též ke zjednodušení návrhu zákona a k posílení jednoty právního řádu.

Cílem nového návrhu zákona je tedy reagovat na dosavadní zkušenosti s prováděním zákona o povinném značení lihu a tím co nejúčinněji zamezit daňovým a celním únikům v oblasti nakládání s lihem, a to způsobem, který zbytečně nezatěžuje poctivé výrobce, provozovatele daňových skladů, dovozce, distributory a konečné prodejce lihu a současně chrání spotřebitele.

1.6 Zhodnocení rizika

Základní riziko představuje nemožnost posílení boje s černým trhem s lihovinami, a to v důsledku legislativních i věcných nedostatků stávajícího zákona o povinném značení lihu.

Ve srovnání se současnou právní úpravou je nezbytné jednoznačně stanovit, který líh má být značen kontrolní páskou a který je z této povinnosti vyjmut. Takto stanovenou povinnost je poté nutné promítnout také do jednotlivých skutkových podstat správních deliktů tak, aby odpovídaly jak zásadám právní úpravy správního trestání, tak i potřebám praxe a upravit výši sankce podle závažnosti protiprávního jednání. Jako příliš benevolentní se jeví stávající úprava velikosti spotřebitelského balení lihu.

Současný zákon neobsahuje jednoznačné podmínky, za kterých je možné rozlévání lihovin v restauračních a podobných zařízeních. Údaje na kontrolní pásce nedefinují přesně obsah lihu ve spotřebitelském balení. Současně je třeba dále posílit systém ochrany kontrolních pásek proti padělání. Současné kontrolní pásy nemají individuální nezaměnitelné označení.

V případě osob povinných značit líh lze postrádat kvalitně koncipovaný systém registrace s jasně danými podmínkami, zejména bezdlužnosti a spolehlivosti. V případě distributorů lihu pak režim jejich registrace současná úprava neupravuje vůbec. Neexistence povinné kauce v případě osoby povinné značit líh, resp. distributora oslabuje vynutitelnost a účinnost případných sankcí, jimiž je postihováno porušení povinností při značení lihu, resp. při nakládání s ním.

Není řešen postup v případě změny místa značení lihu před její realizací. Tím dochází ke ztížení kontrolní činnosti. Z hlediska eliminace dalšího použití sejmutých kontrolních pásek k legalizaci mimobílančního lihu není stanovena povinnost jejich navrácení celnímu úřadu. V oblasti výběru spotřební daně tak může docházet ke značným finančním únikům, přičemž současná právní úprava neumožňuje reagovat na takové porušení zákona odpovídající sankcí. V případě, že není znám vlastník věci, v jejímž případě by jinak bylo možné uložit její propadnutí podle zákona o povinném značení lihu, správní orgán v současnosti nemá oprávnění tuto věc zabrat.

V obecnější rovině je třeba eliminovat rizika plynoucí z četných výkladových nejasností týkajících se textu zákona o povinném značení lihu, které komplikují aplikační praxi. Konečně je třeba posílit kontrolní a sankční pravomoci jiných orgánů státní správy, než celních orgánů, neboť také tyto další orgány při výkonu své kompetence mohou přijít s porušováním povinnosti při značení lihu do kontaktu.

2. Návrh variant řešení

2.1 Návrh možných variant řešení včetně varianty nulové

2.1.1 Varianta 0

Zachování současného stavu by znamenalo neoslabení černého trhu s lihovinami, možné interpretační potíže při výkladu zákona o povinném značení lihu v kontextu s ukládáním sankcí za správní delikt, snížení efektivity kontrolní činnosti a možné snížení výběru spotřební daně.

2.1.2 Varianta 1

Předložení návrhu zákona, který přinese výše popsaná věcná i legislativní řešení a ve svém důsledku pak omezení černého trhu s lihovinami, zvýšení efektivity kontrolní činnosti a posílení výběru spotřební daně z lihu. Rovněž bude posílena ochrana spotřebitele před nekvalitním lihem a ochrana poctivých podnikatelských subjektů před nekalou konkurencí.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Identifikace nákladů a přínosů všech variant

3.1.1 Varianta 0

3.1.1.1 Náklady a přínosy ve vztahu k veřejnosti

Zůstane zachován současný stav. Touto variantou však není ochráněn stát před daňovými úniky, spotřebitel před možnou konzumací mimobilančního lihu (možnost zdravotní závadnosti) a nejsou dostatečným způsobem ochráněna práva poctivých podnikatelských subjektů na rovné podmínky na trhu.

3.1.1.2 Náklady a přínosy ve vztahu k mezinárodním závazkům České republiky

Zůstane zachován současný stav. Touto variantou nejsou dostatečně ochráněna práva zahraničních podnikatelských subjektů.

3.1.1.3 Náklady a přínosy ve vztahu ke státnímu rozpočtu a rozpočtům územních samosprávných celků

Zůstává zachován současný stav. Při snížení možnosti efektivní kontrolní činnosti může dojít k nárůstu prodeje mimobilančního lihu a tím i ke snížení výběru spotřební daně z lihu.

3.1.1.4 Náklady a přínosy ve vztahu k veřejné správě

Zůstane zachován současný stav.

3.1.1.5 Náklady a přínosy ve vztahu k životnímu prostředí

Navrhovaná varianta nemá žádný vliv na životní prostředí.

3.1.1.6 Náklady a přínosy ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná varianta nemá vliv na rovnost mužů a žen. Všechny osoby mají stejná práva a povinnosti.

3.1.2 Varianta 1

3.1.2.1 Náklady a přínosy ve vztahu k veřejnosti

Navrhovaná varianta nepřináší náklady ve vztahu ke spotřebiteli. U podnikatelských subjektů může docházet ke zvýšení administrativní zátěže v důsledku změny údajů na kontrolní pásce a předávání údajů správci daně. Zvýšenou finanční zátěž bude představovat vybavení objektů povinných osob kamerovým systémem a složení kauce nebo předložení bankovní záruky ve výši 5 milionů Kč u osob povinných značit líh a distributorů lihu. Náklady na pořízení a provoz kamerového systému a záznamového zařízení se předpokládají u velkých likérek cca 100 až 150 tisíc Kč, u malých likérek v řádech desítek tisíc korun. Zefektivněním kontrolní činnosti dojde k posílení ochrany spotřebitele před nekvalitním lihem a k ochraně poctivě podnikajících subjektů před prodejem mimobilančního lihu.

3.1.2.2 Náklady a přínosy ve vztahu k mezinárodním závazkům České republiky

Navrhovaná varianta nepřináší žádné náklady ve vztahu k mezinárodním závazkům České republiky.

3.1.2.3 Náklady a přínosy ve vztahu ke státnímu rozpočtu a rozpočtům územních samosprávných celků

Navrhovaná varianta může mít vliv na vyšší výběr spotřební daně z lihu do státního rozpočtu. Nebude mít vliv na rozpočty územních samosprávných celků.

3.1.2.4 Náklady a přínosy ve vztahu k veřejné správě

Z hlediska zefektivnění kontrolní činnosti se nepředpokládá zvýšení nákladů vynaložených na kontrolní činnost. V dalších obdobích lze předpokládat zefektivnění kontrolní činnosti v důsledku zpřehlednění nakládání s kontrolními páskami a lihem ve spotřebitelském balení označeném kontrolní páskou. Dodatečné náklady na výkon veřejné správy vzniknou v důsledku nutného vytvoření elektronického registru osob povinných značit líh a distributorů lihu a vytvoření elektronického registru kontrolních pásek. Údaje z elektronického registru by bylo možné využít i pro kontrolu daně z přidané hodnoty přiznané povinnými subjekty. Náklady na vytvoření registru osob povinných značit líh a distributorů lihu jsou odhadovány ve výši cca 900 tis. Kč. Náklady na vytvoření registru

kontrolních pásek jsou odhadovány ve výši cca 10 mil. Kč, na správu a rozvoj tohoto systému roční náklady ve výši cca 2,5 mil. Kč.

3.1.2.5 Náklady a přínosy ve vztahu k životnímu prostředí

Navrhovaná varianta nemá žádný vliv na životní prostředí.

3.1.2.6 Náklady a přínosy ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná varianta nemá vliv na rovnost mužů a žen. Všechny osoby mají stejná práva a povinnosti.

3.2. Konzultace

V souvislosti s přípravou návrhu zákona byly vedeny konzultace s Hospodářskou komorou České republiky, Uníí výrobců a dovozců lihovin České republiky, Sdružením výrobců lihovin o.s. a Státní tiskárnou cenin, státní podnik.

3.3 Implementace a vynucování

Implementace a vynucování požadavků vyplývajících z navrhované úpravy budou prováděny primárně celními orgány. Vedle nich budou (tak jako dosud) kontrolní působností disponovat též Česká obchodní inspekce, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Policie České republiky a orgány Finanční správy České republiky. Nově pak též obecní živnostenské úřady. Navrhovaná úprava si vyžádá dodatečné administrativní náklady související s posuzováním návrhů na registraci, rozhodováním o registraci nebo zrušení registrace osob povinných ke značení lihu a distributorů lihu.

3.4 Přezkum účinnosti

Přezkum účinnosti zákona o povinném značení lihu bude příslušet Ministerstvu financí.

4. Návrh řešení

4.1 Zhodnocení variant a výběr nejvhodnějšího řešení

V rámci zhodnocení výše uvedených variant byla jako vhodnější varianta vybrána varianta 1. Touto variantou dojde k výraznému omezení černého trhu s lihovinami a ke zpřesnění práv a povinností jednotlivých subjektů. Oblast správního trestání bude lépe odpovídat jak zásadám právní úpravy správního trestání, tak i potřebám praxe. Zefektivní se realizace kontrolní činnosti a tím i správa spotřební daně z lihu. Dojde k vyšší ochraně spotřebitele před nekvalitním lihem a k vyšší ochraně poctivých podnikatelských subjektů.

5. Kontakt na zpracovatele RIA

Závěrečnou zprávu RIA zpracoval a kontaktní osobou pro případné připomínky a dotazy je:

Jméno a příjmení: Mgr. František Berka
odbor právní
Generální ředitelství cel
kontakt: berka@cs.mfcr.cz

B. ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S ÚSTAVNÍM POŘÁDKEM ČESKÉ REPUBLIKY

Navrhované právní řešení je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. V souladu s čl. 2 odst. 2 Listiny je zákonem stanoveno, v jakých případech, mezích a způsobem lze uplatňovat státní moc, prezentovanou v daném případě celními orgány.

V souladu s čl. 4 odst. 1 Listiny zákon ukládá povinnosti, jejichž porušení je správním deliktem.

C. ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S MEZINÁRODNÍMI SMLOUVAMI, JIMIŽ JE ČESKÁ REPUBLIKA VÁZÁNA, JEJÍ SLUČITELNOST S PRÁVNÍMI AKTY EVROPSKÉ UNIE

Návrhem zákona upravená problematika není upravena mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů, popřípadě ve Sbírce mezinárodních smluv.

Předkládaného návrhu zákona se týká Směrnice Rady č. 2008/118/ES o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EHS, v platném znění. Návrh zákona je s tímto právním předpisem Evropské unie plně v souladu, jak vyplývá z připojené rozdílové tabulky. Současně se jedná o technický předpis a z toho důvodu musí být návrh zákona oznámen Evropské komisi v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů a pravidel pro služby informační společnosti, ve znění směrnice 98/48/ES.

D. PŘEDPOKLÁDANÝ HOSPODÁŘSKÝ A FINANČNÍ DOSAH NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY NA STÁTNÍ ROZPOČET

Předpokládá se, že navrhovaná právní úprava povede k postupnému dalšímu omezení

nelegální výroby lihu a dalších návazných aktivit, což přinese i omezení daňových a celních úniků.

Návrh zákona si nevyžádá navýšení počtu systemizovaných míst ve veřejné správě.

Předpokládá se, že negativní dopad na státní rozpočet ve formě vynaložených prostředků na vytvoření a správu registrů (viz výše popis varianty 1) bude vyvážen zvýšeným výběrem spotřební daně z lihu. Negativní dopad na ostatní veřejné rozpočty se nepředpokládá.

U podnikatelských subjektů může docházet ke zvýšení administrativní zátěže v důsledku změny údajů na kontrolní pásce a předávání údajů správci daně. Zvýšenou finanční zátěž bude představovat vybavení objektů povinných osob kamerovým systémem a složení kauce nebo předložení bankovní záruky ve výši 5 milionů Kč u osob povinných značit líh a distributorů lihu. Náklady na pořízení a provoz kamerového systému a záznamového zařízení se předpokládají u velkých likérek cca 100 až 150 tisíc Kč, u malých likérek v řádech desetitisíců korun. Zefektivněním kontrolní činnosti dojde k posílení ochrany spotřebitele před nekvalitním lihem a k ochraně poctivě podnikajících subjektů před prodejem mimobilančního lihu.

Navrhovaná úprava nepřinese sociální dopady ani dopady na životní prostředí.

Navrhuje se, aby návrh předloženého zákona nabyl účinnosti prvního dne druhého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení, a to s výjimkou přechodného ustanovení týkajícího se problematiky nových kontrolních pásek.

II. Zvláštní část

1. Obecná ustanovení

1.1 Úvodní ustanovení

K § 1:

V tomto obecném ustanovení návrhu zákona je stručně vymezen předmět úpravy. Zejména je zde výslovně stanoveno, že povinné značení lihu podle návrhu zákona slouží účelu správy spotřební daně z lihu a jedná se tedy o tzv. vnitrostátní identifikační značení používané pro daňové účely ve smyslu ustanovení čl. 39 odst. 1 Směrnice Rady č. 2008/118/ES o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EHS, v platném znění.

K § 2:

Ustanovení § 2 odst. 1 upravuje obecný kompetentní orgán, který je oprávněn vykonávat působnost podle návrhu zákona, není-li výslovně stanovena působnost orgánu jiného. Tímto obecným kompetentním orgánem je správce spotřební daně z lihu (současně je zavedena legislativní zkratka „správce daně“). Zde je vyjádřena návaznost na zákon o spotřebních daních, který ve svém § 1 odst. 3 stanoví, že správu spotřebních daní, tedy i spotřební daně z lihu, vykonávají orgány Celní správy České republiky. Podle ustanovení § 8 odst. 1 písm. c) zákona o Celní správě ČR, je pak příslušným orgánem celní úřad. Po věcné stránce se tak oproti současnému stavu působnost celních úřadů nemění. Stejně jako novela zákona o spotřebních daních 2013 návrh zákona usiluje o změnu stávající koncepce legislativního označení kompetentních orgánů, přičemž se nově navrhuje užívat především obecný pojem „správce daně“ namísto názvu konkrétního správního orgánu.

Samotný pojem správce daně odkazuje k další rovině návaznosti návrhu zákona na problematiku správy spotřební daně z lihu, kterou je použití daňového řádu pro postup podle navrženého zákona na základě jeho ustanovení § 2 odst. 2. Oproti stávající právní úpravě, která usilovala o svébytné procesní uchopení problematiky povinného značení lihu a formulovala vlastní komplex procesních ustanovení (který ovšem v řadě případů nepokrýval všechny nezbytné situace a vzbuzoval četné výkladové a terminologické nejasnosti), návrh nové právní úpravy explicitně podřizuje problematiku povinného značení lihu procesnímu režimu daňového řádu a svá vlastní procesní ustanovení formuluje pouze v případě, že se

týkají jasných specifík problematiky povinného značení lihu vyžadujících speciální úpravu, která není v daňovém řádu obsažena. Daňový řád se nepoužije toliko na řízení o správních deliktech.

1.2 Vymezení některých pojmů

K § 3:

V tomto a v následujících ustanoveních jsou vymezeny specifické pojmy, které návrh zákona používá, přičemž ve vztahu ke stávající úpravě v zákoně o povinném značení lihu dochází ke zpřesnění vymezení některých pojmů a současně k vypuštění vymezení pojmů, které nadále nebyly v textu zákona nezbytné.

V ustanovení § 3 je pro účely návrhu zákona vymezeno, co se rozumí pojmy daňové území České republiky, členský stát a třetí země. Tyto definice reflektují definice obsažené v čl. 5 a 6 Směrnice Rady č. 2008/118/ES o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EHS, v platném znění, resp. též obsažené v § 2 zákona o spotřebních daních.

K § 4:

Toto ustanovení pro účely návrhu zákona vymezuje, co se rozumí lihem, a to opět v návaznosti na evropské předpisy, resp. na zákon č. 61/1997 Sb., o lihu a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona České národní rady č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o lihu), ve znění pozdějších předpisů. Oproti stávající úpravě dochází k terminologickému zpřesnění této úpravy, po stránce věcné se definice lihu nemění.

Lih podle návrhu zákona musí splňovat tyto definiční znaky:

- musí se jednat o etylalkohol (etanol),
- musí se jednat o lih získaný některým ze způsobů uvedených v ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona o lihu, resp. o neoddělený lih vzniklý kvašením,
- musí se jednat o lih nedenaturovaný, tj použitelný pro účely konzumace,
- musí se jednat o lih obsažený v zákonem stanovených výrobcích (jedná se o výrobky uvedené pod kódy kombinované nomenklatury 2207 a 2208 ve smyslu evropské právní úpravy),

- musí se jednat o líh, který je v uvedených výrobcích obsažen v zákonem stanoveném množství (nejméně 15 % objemových lihu; to platí i pro tzv. „čistý líh“, který má vždy podobu výrobku s velmi vysokým obsahem etanolu, který však nikdy nedosahuje 100 %).

Pokud jde o konkrétní okruh výrobků, v nichž musí být líh obsažen, jedná se především o lihoviny a výše uvedený „čistý líh“. Tento okruh výrobků se však plně nekryje s okruhem výrobků, obsahujících líh podléhající spotřební dani z lihu podle ustanovení § 67 odst. 1 a 2 zákona o spotřebních daních. Zejména nezahrnuje piva a vína s vysokým obsahem lihu (více než 22 % objemových lihu), který spotřební dani z lihu podléhá, avšak nepředpokládá se jeho značení podle návrhu zákona.

K § 5:

V tomto ustanovení je pro účely návrhu zákona vymezeno, co se rozumí pojmy spotřebitelské balení a druh spotřebitelského balení. V případě spotřebitelského balení se jedná o klíčový pojem právní úpravy, neboť povinnost značení lihu se vztahuje právě jen na líh ve spotřebitelském balení.

V rámci definice spotřebitelského balení je upravena i jeho povolená velikost. Spotřebitelským balením se rozumí nádoba nebo jiný obal o objemu do jednoho litru, a to bez ohledu na materiál, z něhož je nádoba vyrobena. Vzhledem ke skutečnosti, že líh je možné uvádět do volného daňového oběhu a nakládat s ním (až na výjimky) pouze ve spotřebitelském balení, představuje stanovení objemového limitu velikosti spotřebitelského balení praktický zákaz používání nádob o velikosti přesahující jeden litr při distribuci a konečném prodeji lihu. Tím by mělo mimo jiné dojít k praktické eliminaci rozlévání lihovin z velkých nádob do menších nádob při jejich konečném prodeji.

Výjimku představují tzv. dárková a jiná obdobná speciální spotřebitelská balení, která mohou dosahovat objemu až třech litrů, přičemž podmínkou je, že takové balení je vyrobené ze skla.

K § 6:

Ustanovení pro účely návrhu zákona vymezuje, co se rozumí pojmem nakládání s lihem, a to výčtem jednotlivých forem tohoto nakládání. Nakládání zejména zahrnuje výrobu, dovoz a vývoz lihu (tedy základní činnosti osob povinných značit líh) a prodej nebo jiný převod lihu (tedy základní činnosti distributora a konečného prodejce lihu).

K § 7:

V ustanovení je pro účely návrhu zákona vymezeno, co se rozumí pojmem výroba lihu. Stejně jako v následujících ustanoveních upravujících konečný prodej, dovoz a vývoz lihu je vždy věcně definována příslušná činnost, zatímco definice osoby, která činnost provozuje (výrobce, konečný prodejce, dovozce a vývozce), a o níž návrh zákona v dalších ustanoveních hovoří, již vyplývá z obecného jazyka na základě definice samotné činnosti příslušnou osobou provozované.

K § 8:

Ustanovení definuje konečný prodej lihu, a to pouze jako prodej nebo jiný převod lihu podnikatelem v souvislosti s jeho podnikatelskou činností na území České republiky fyzické osobě pro její osobní potřebu. Prodej nebo jiný převod lihu mezi jinými osobami nebo za jiným účelem pokrývají jiné formy nakládání s lihem upravené v ustanovení § 6 návrhu zákona nebo jde o distribuci lihu podle § 38.

Pokud jde o pojem „lihu pro osobní potřebu fyzické osoby“, je třeba tuto osobní potřebu chápat v nejširším věcném smyslu, tedy jako jakékoliv užití fyzickou osobou k nevýdělečným účelům, ať již přímé nebo nepřímé. Typickým případem je „osobní spotřeba“ lihu neboli jeho konzumace, možné je však i jeho jiné osobní užití (např. k nevýdělečné přípravě pokrmů, jako poskytnutý dar atd.). Pojmy „osobní spotřeba“ a „jiné osobní užití“ tak jsou podmnožinou pojmu „osobní potřeba“.

K § 9:

V odstavci 1 a 2 je vymezeno, co se rozumí pojmy dovoz lihu a vývoz lihu. Také v těchto případech je při definování pojmů postupováno obdobně jako v § 7 návrhu zákona v případě výroby lihu. V § 9 odst. 3 je poté pro účely návrhu zákona upraven pojem zahraničního dodavatele, který sám není dovozcem lihu, ale dovozci lihu smluvně dodává (typicky se bude jednat např. o zahraničního výrobce lihu).

Dovozcem lihu pak není fyzická osoba, která lihu dováží pro svojí osobní potřebu.

Lihi obsažený ve výrobcích dovážený nebo vyvážený pro osobní potřebu fyzické osoby nesmí v celkovém objemu přesáhnout 10 litrů. Tento celkový objem byl převzat z § 4 odst. 5 písm. c) zákona o spotřebních daních, který tímto objemem stanovuje množství vybraných výrobků pro osobní spotřebu (nelze však zaměňovat pojem osobní spotřeba, který používá zákon o spotřebních daních nejednotně, s pojmem osobní potřeba podle návrhu zákona).

V případě lihu dováženého nebo vyváženého pro osobní potřebu fyzické osoby tak k hodnotovému kritériu osobního charakteru takového lihu přistupuje ještě kritérium objektivního celkového objemu výrobků, které předmětný líh obsahují.

2. Povinné značení lihu

2.1 Značení lihu a kontrolní páska

K § 10:

Stanovuje se povinnost značit líh vyrobený nebo dovezený v okamžiku jeho uvedení do volného daňového oběhu kontrolní páskou. Oproti současné právní úpravě dochází ke zpřesnění povinnosti značit líh ve spotřebitelském balení z důvodu jednoznačnosti výkladu tohoto ustanovení a jednoznačnějšímu stanovení okamžiku splnění této povinnosti. Způsob umístění kontrolní pásky na spotřebitelském balení lihu bude stanoven prováděcím právním předpisem (viz zmocnění k vydání vyhlášky Ministerstva financí v § 70 písm. c)). V § 10 odst. 2 je stanoveno, kdo je osobou povinnou značit líh. Stejně jako dosud má tuto povinnost výrobce, dovozce a provozovatel daňového skladu, který nabyt líh v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně, přičemž se současně jedná o osobu, která uvádí líh do volného daňového oběhu. V § 10 odst. 3 se dále stanoví povinnost značit líh pouze na místě značení lihu uvedeném v rozhodnutí o registraci osoby povinné značit líh podle § 22 odst. 2 písm. b) a vybavenost místa sledovacím zařízením v rozsahu a způsobem uvedeným v rozhodnutí o registraci osoby povinné značit líh podle § 22 odst. 2 písm. c).

K § 11:

V tomto ustanovení jsou taxativně vymezeny případy, na které se povinnost značení lihu kontrolní páskou nevztahuje (ačkoliv se jinak jedná o líh, který je ve spotřebitelském balení a byl ve smyslu návrhu zákona vyroben nebo dovezen). Věcně se jedná o obdobný okruh případů jako v současnosti. Současně je však třeba zdůraznit, že i tento líh, který nemusí být značen, může podléhat spotřební dani z lihu, jako je tomu například u lihu ve spotřebitelském balení o objemu do 0,1 litru, v jehož případě je důvodem neznačení pouze jeho praktická obtížnost při minimálních rozměrech uvedeného spotřebitelského balení.

K § 12:

V § 12 jsou stanoveny případy, kdy je značení lihu výslovně zakázáno (obecně líh, který je v příslušném právním režimu určen k tomu, aby opustil území České republiky). Vývozce

má povinnost v dokladech označit, že se jedná o líh ve spotřebitelském balení, který nesmí být značen (odstavec 2). V konkrétní rovině bude v případě dokumentů v písemné podobě předmětné označení (resp. další údaje, jejichž uvedení v předmětných dokumentech požadují jiná ustanovení návrhu zákona) uváděno v již existujících vzorech formulářů v prostoru pro poznámky. V odstavci 3 jsou konečně stanoveny výjimky, v jejichž případě se zákaz značení lihu k vývozu nepoužije (konečný prodej lihu v tranzitním prostoru mezinárodních letišť a na palubách letadel a vývoz lihu pro osobní potřebu fyzické osoby). Výjimky ze zákazu značení lihu při vývozu mimo jiné usnadňují podnikatelskou činnost v uvedených případech.

K § 13:

Ustanovení obsahuje vymezení, jaký je charakter kontrolní pásky, co v obecné rovině obsahuje a kdo ji vydává. Vzor, rozměry, náležitosti a ochranné prvky kontrolní pásky přitom stanoví prováděcí právní předpis (viz zmocnění k vydání vyhlášky Ministerstva financí v § 70 písm. a)). Oproti současnému zákonu o povinném značení lihu dojde v rámci vyhlášky ke změně údajů uvedených na kontrolní pásce. Původně stanovený způsob zařazení do úrovně obsahu etanolu nahradí údaje shodné s údaji umožňujícími stanovení základu spotřební daně. Cílem změny uváděných údajů je jejich zpřesnění ve vazbě na obsah etanolu, a tím i zlepšení možností kontroly u distributorů a konečných prodejců. Dále bude zavedeno individuální evidenční označení, které odliší každou jednotlivou kontrolní pásku.

Ustanovení v odstavci 4 dále vymezuje, co se pro účely návrhu zákona rozumí nakládáním s kontrolní páskou nebo jejím padělkem. Důvodem pro zahrnutí definice nakládání s padělkem kontrolní pásky je potřeba správního trestání, které toto nakládání sankcionuje.

K § 14:

Ustanovení obsahuje povinnost umístit kontrolní pásku na spotřebitelském balení lihu tak, aby byla páska při otevření balení porušena. Úprava je shodná s úpravou ve stávajícím zákoně o povinném značení lihu. Způsob umístění a upevnění kontrolní pásky na spotřebitelském balení lihu přitom stanoví prováděcí právní předpis (viz zmocnění k vydání vyhlášky Ministerstva financí v § 70 písm. c)).

K § 15:

Ustanovení § 15 představuje klíčový prvek návrhu zákona, neboť upravuje institut

neznačeného lihu. Nakládání s neznačeným lihem je podle odstavce 1 explicitně zakázáno.

V odstavci 2 jsou pak taxativně vymezeny případy, jaký líh se pro účely návrhu zákona považuje za neznačený líh. Obecně přitom nelze neznačený líh ve smyslu návrhu zákona ztotožňovat s lihem, na němž fyzicky absentuje označení kontrolní páskou, neboť za neznačený líh ve smyslu návrhu zákona může být za určitých okolností považován i líh, který kontrolní pásku obsahuje, a naopak ne každý fyzicky neoznačený líh je návrhem zákona považován za neznačený.

Obecně se v rámci pojmu neznačeného lihu ve smyslu návrhu zákona rozlišují situace, kdy jde o:

a) líh, na nějž se vztahuje povinnost značit líh (a který je tedy ve spotřebitelském balení), avšak značení na něm nebylo provedeno, nebo značení sice bylo provedeno, avšak způsob značení nebo použitá kontrolní pásky vykazují nejruznější technické či právní vady,

b) líh, který sice může být v souladu se zákonem řádně označen, avšak je obsažen ve specifické kategorii spotřebitelského balení a současně se nachází v prostoru, kde dochází ke konečnému prodeji lihovin pro osobní spotřebu (zejména restaurační a podobná zařízení) - touto formou dochází k faktickému zákazu používání v uvedených zařízeních lihu ve spotřebitelském balení větším než 1 litr, přičemž spotřebitelské balení o objemu do 1 litru musí být při používání v uvedených zařízeních vyrobeno ze skla,

c) líh, který není ve spotřebitelském balení (a tedy jeho značení z povahy věci nepřichází v úvahu), a to se zákonem taxativně stanovenými výjimkami,

d) líh ve spotřebitelském balení, který v souladu se zákonem nesmí být značen podle § 12 odst. 1, v jehož případě nejsou splněny povinnosti týkající se dokladů, které vývozci ukládá § 12 odst. 2,

d) líh, který byl v rozporu § 39 distributorem lihu nebo konečným prodejcem lihu nakoupen od osoby, která není registrovanou osobou povinnou značit líh nebo registrovaným distributorem lihu (v tomto případě tedy opět není vyloučeno, aby se jednalo i o líh jinak označený v souladu se zákonem).

Uvedený systém včetně jednotlivých výjimek do značné míry vychází ze stávajícího stavu, přičemž byl nově zpřesněn a systematičtěji uchopen.

System značeného a neznačeného lihu zobrazuje následující schéma:

Lih

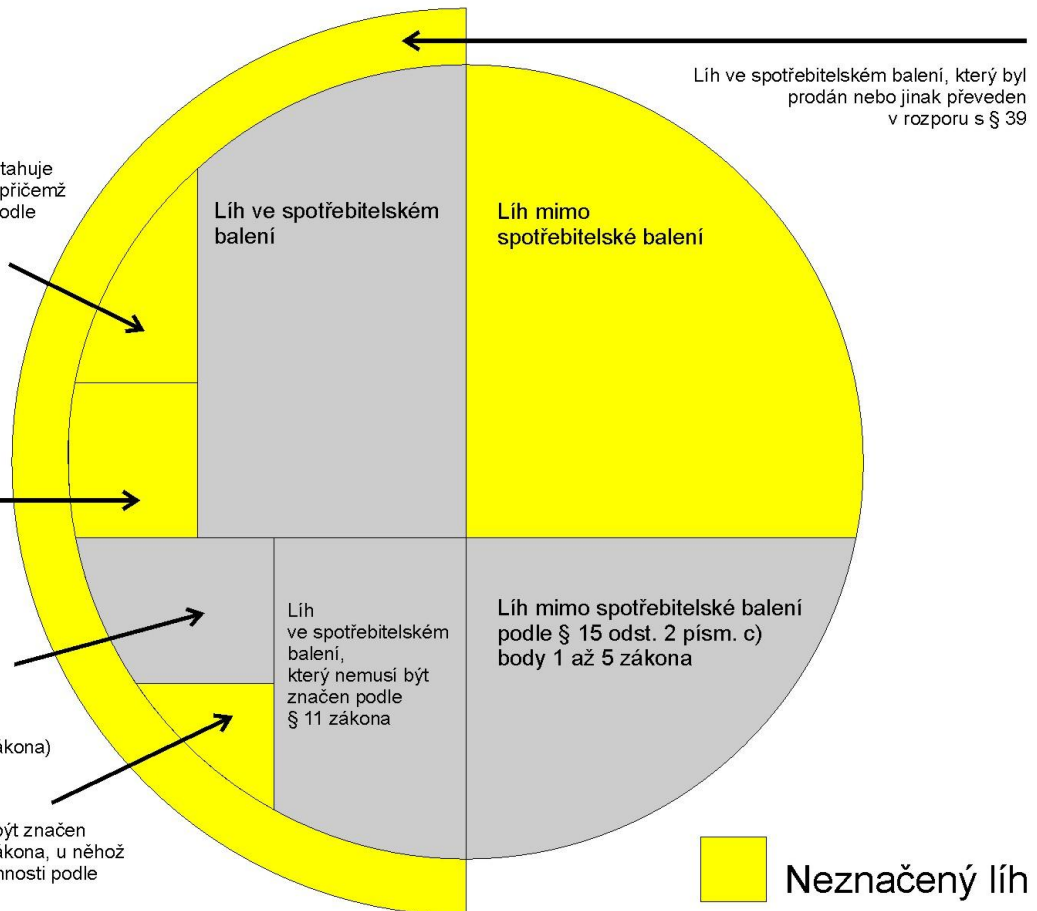
Lih ve spotřebitelském balení, na nějž se vztahuje povinnost značit lih, přičemž se jedná o případy podle § 15 odst. 2 písm. a) zákona s výjimkou případů podle § 15 odst. 3 zákona

Lih ve spotřebitelském balení větším než 1 litr nebo nevyrobeným ze skla, pokud se nachází v prostoru, kde se prodávají lihoviny pro přímé osobní užití

Lih ve spotřebitelském balení, který nesmí být značen podle § 12 odst. 1 zákona (s výjimkou případů podle § 12 odst. 3 zákona)

Lih ve spotřebitelském balení, který nesmí být značen podle § 12 odst. 1 zákona, u něhož nejsou splněny povinnosti podle § 12 odst. 2 zákona

Lih ve spotřebitelském balení, který byl prodán nebo jinak převeden v rozporu s § 39

Dále jsou nově uvedeny výjimky podle § 15 odst. 3, kdy se lih, na nějž se vztahuje povinnost značit lih, a který je ve spotřebitelském balení, nepovažuje za neznačený, i když je označen porušenou kontrolní páskou. Toto ustanovení umožňuje rozlévání lihovin v restauračních a podobných zařízeních za předpokladu, že lih bude rozléván ze spotřebitelských balení v počtu nejvýše jednoho balení jednoho druhu od jednoho výrobce (viz též definice druhu spotřebitelského balení v § 5 odst. 2), přičemž není omezen počet otevřených odlišných druhů spotřebitelských balení určených k rozlévání lihovin. Nelze tedy rozlévat z více spotřebitelských balení (lahví), např. vodku od jednoho výrobce u jednoho výdejního (prodejního) místa v provozovně. Pokud je např. v jedné provozovně (např. hotelu nebo zábavním podniku) v každém patře zřízeno jedno výdejní místo (bar), pak v každém takovém místě může být otevřeno jedno spotřebitelské balení jednoho druhu od jednoho výrobce, označené porušenou kontrolní páskou.

Z povahy věci se za spotřebitelské balení lihu s porušenou kontrolní páskou ve smyslu předmětného ustanovení nepovažuje již zcela vyprázdňené spotřebitelské balení.

Za neznačený líh se též nepovažuje líh, který se na jednotlivém výdejním nebo prodejním místě v prostoru, ve kterém se v souladu s právními předpisy prodávají lihoviny pro přímou osobní spotřebu nebo pro jiné přímé osobní užití fyzickou osobou nachází nejvýše v množství tří spotřebitelských balení jednoho druhu, pokud jsou tato balení opatřena tzv. jednocestným uzávěrem. Tato úprava umožňuje za zpřísněných podmínek, aby se na takto vymezeném prostoru nacházelo více spotřebitelských balení jednoho druhu od jednoho výrobce, označených porušenou kontrolní páskou.

Za neznačený líh se také nepovažuje spotřebitelské balení, které je v držení konečného spotřebitele. Vždy však platí, že spotřebitelské balení musí být označeno porušenou originální kontrolní páskou a líh v držení konečného spotřebitele se nesmí nacházet v prostorách, ve kterých lze prodávat lihoviny. Tato specifikace je nezbytná pro výklad zákona, a to zejména při aplikaci jednotlivých skutkových podstat správních deliktů.

2.2 Registrace osoby povinné značit líh

K § 16:

V tomto a v následujících ustanoveních je upravena povinnost osoby povinné značit líh se registrovat. Tuto povinnost stanoví osobě povinné značit líh i dosavadní právní úprava, přičemž obsahuje svébytnou komplexní úpravu registračního řízení. Toto řešení se však jeví jako nesystémové, do značné míry nadbytečné a navíc stížené řadou výkladových nejasností a mezerovitostí současného legislativního textu. Návrh zákona usiluje o odstranění těchto nedostatků, a to včetně opuštění principu komplexní úpravy registračního řízení, které je nově subsidiárně podřízeno úpravě registračního řízení v daňovém řádu (viz § 48 návrhu zákona). Ačkoliv tedy registrační řízení podle návrhu zákona nadále zůstává specifickým druhem registrace (daňový řád registraci upravuje jako registraci k určité dani, tedy použití těchto pravidel na registraci osoby povinné značit líh by bez explicitního ustanovení § 48 návrhu zákona nevyplývalo ani z obecného pravidla o použití daňového řádu v § 2 odst. 2 návrhu zákona), nadále bude jeho právní úprava tvořena pouze pravidly, která překračují rámec obecné úpravy v daňovém řádu, a jsou tedy vůči ní v postavení speciality.

Pokud jde o stávající úpravu registrace v daňovém řádu, ta bude novelou obsaženou v zákoně č. 458/2011 Sb. (jehož nabytí účinností je stanoveno na 1. leden 2015) nahrazena novou úpravou registračního řízení. Zákonem č. 399/2012 Sb. pak bylo nabytí účinnosti nové úpravy registrace v daňovém řádu uspišeno na 1. ledna 2013, tedy tato úprava již bude v době nabytí účinnosti navrhované nové úpravy značení lihu účinná. Nová úprava opouští stávající

pojetí registrace v daňovém řádu, které do značné míry obsahovalo pravidla úzce navazující na registraci k dani z příjmů (což bylo v rozporu s postavením daňového řádu jako obecného procesního předpisu upravujícího správu všech daní). Nově se předpokládá, že daňový řád stanoví pouze obecný procesní postup registračního řízení, přičemž úprava podmínek registrace a dalších jejích aspektů svázaných s jednotlivými daněmi bude nadále v působnosti jednotlivých hmotněprávních daňových předpisů. Tento návrh zákona z tohoto principu rovněž vychází a je tedy koncipován tak, že ve vztahu k obecné úpravě registrace v daňovém řádu bude plnit úlohu oné speciální hmotněprávní úpravy.

K § 17:

Ustanovením se stanoví povinná elektronická forma přihlášky k registraci osoby povinné značit líh. V návaznosti na ustanovení § 71 odst. 1 daňového řádu se bude především jednat o její podání prostřednictvím datové zprávy opatřené uznávaným elektronickým podpisem nebo prostřednictvím datové schránky (samotná skutečnost, že se přihláška k registraci podává u správce daně, vyplývá z ustanovení § 73 odst. 1 daňového řádu). Pokud jde o obligatornost elektronické formy podání přihlášky k registraci, vzhledem k omezenému počtu osob povinných značit líh a vzhledem ke specifickému charakteru jejich činnosti lze předpokládat, že tato změna nebude představovat jejich nepřiměřené zatížení, ale naopak zjednodušení jejich komunikace se správcem daně, na jehož straně rovněž dojde k usnadnění výkonu jeho působnosti podle návrhu zákona.

Podle ustanovení § 126 daňového řádu je v přihlášce k registraci daňový subjekt povinen uvést předepsané údaje potřebné pro správu daní; tyto údaje budou vyplývat z tiskopisu přihlášky k registraci, který na základě ustanovení § 72 odst. 1 daňového řádu vydá Ministerstvo financí (zde se bude standardně jednat zejména o identifikační údaje osoby povinné značit líh). V § 17 odst. 2 návrhu zákona jsou kromě toho vymezeny tři obligatorní náležitosti, které musí osoba povinná značit líh uvést v přihlášce k registraci. Konkrétně tak musí být v přihlášce k registraci uvedeny také údaje o povolení nebo oprávnění k nakládání s lihem podle zákona o spotřebních daních, uvedeno místo, kde má být líh značen a rozsah a způsob vybavenosti sledovacím zařízením. Při volbě předpokládaného místa značení lihu musí osoba povinná značit líh vzít v úvahu vhodnost tohoto místa podle § 20 návrhu zákona. Ke značení lihu má docházet zejména v daňovém skladu. Při návrhu rozsahu a způsobu vybavenosti sledovacím zařízením musí pak osoba povinná značit líh vzít v úvahu zákonné vymezení vybavenosti sledovacím zařízením podle § 21 návrhu zákona.

K § 18:

Stanoví se obecně hmotněprávní podmínky registrace osoby povinné značit líh, které jsou dále přesně specifikovány v ustanoveních § 19 až § 21 a ve společných ustanoveních o registraci v § 49 a 51. Všechny podmínky registrace musí být osobou povinnou značit líh splňovány po celou dobu registrace.

Podmínkami registrace podle odstavce 1 písm. a) a b) jsou spolehlivost a bezdlužnost (podrobněji viz § 49 až 51).

Podmínkou uvedenou v odstavci 1 písm. c) stanovenou pro výkon činnosti osoby povinné značit líh je existence živnostenského oprávnění ke koncesované živnosti, které ji opravňuje k výkonu této činnosti. V současném zákoně č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příloze č. 3 nalezneme koncesovanou živnost, která se jmenuje - Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelem pálením). Podmínka existence živnostenského oprávnění umožňující výkon činnosti osoby povinné značit líh je však stanovena obecně bez přesného pojmenování této živnosti. Podmínky pro získání živnostenského oprávnění je nutné hledat v živnostenském zákoně (např. § 25 živnostenského zákona).

Další z podmínek, která dále není definována podrobně, je skutečnost, že osobě povinné značit líh nebyl vysloven zákaz činnosti, který by měl za následek znemožnění výkonu činnosti osoby povinné značit líh. Trest nebo sankci zákazu činnosti může uložit soud (§ 52 odst. 1 písm. g) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „trestní zákoník“) nebo správní orgán (např. § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „přestupkový zákon“). V případě, že bude vysloven zákaz činnosti týkající se provozování živnosti v oboru, do nějž patří činnost osoby povinné značit líh, nebo příbuzném oboru, jedná se o překážku v provozování živnosti podle § 8 odst. 5 živnostenského zákona. Důsledkem je nemožnost provozování této živnosti po dobu trvání tohoto zákazu. Pro osobu povinnou značit líh, která podala přihlášku k registraci, to znamená, že nebude zaregistrována, a pro již registrovanou osobu povinnou značit líh to znamená zrušení registrace podle § 25 odst. 2 písm. b).

V písmeni e) je uvedena registrační podmínka, že osoba povinná značit líh není v likvidaci nebo v úpadku. Stejně jako všechny ostatní stanovené podmínky, musí být i tato plněna po celou dobu registrace.

Ustanovení dále v odstavci 2 vymezuje okruh osob, které musí splňovat podmínky spolehlivosti, bezdlužnosti a existenci živnostenského oprávnění umožňujícího výkon jeho činnosti. Vedle samotné osoby povinné značit líh se jedná i o osoby, které mají zásadní vliv na její konání. Kromě osob, které jsou statutárními orgány právnických osob nebo členy těchto statutárních orgánů se jedná i o odpovědného zástupce podle živnostenského zákona, je-li v konkrétním případě ustanoven. Osoba povinná značit líh může jeho prostřednictvím provozovat živnost. Odpovědný zástupce pak odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů a je k osobě povinné značit líh ve smluvním vztahu.

Ustanovení v odstavci 3 dále stanoví pravidlo, že osoba může být ustanovena odpovědným zástupcem osoby povinné značit líh vždy pouze u jedné osoby povinné značit líh.

K § 19:

Ustanovení odstavce 1 zavazuje osobu povinnou značit líh poskytnout kauci. Kauce je stanovena na 5 mil. Kč a tato výše je určena úměrně s ohledem na výši sankcí, které mohou osobě povinné značit líh hrozit při nedodržení povinností stanovených tímto zákonem. V případě stabilních výrobců a dovozců lze předpokládat, že ze strany správce daně by mohlo být v návaznosti na kauci zvaženo nevyžadování zajištění podle zákona o spotřebních daních v maximálním možném rozsahu. Pokud jde o kauci, lze u stabilních výrobců a dovozců též předpokládat využití institutu bankovní záruky (viz níže).

Povinnost poskytnout kauci může osoba povinná značit líh splnit dvěma způsoby. Prvním způsobem (viz písmeno a)) je složení částky v požadované výši na zvláštní účet správce daně. Tato kauce musí zůstat na zvláštním účtu správce daně po celou dobu trvání registrace osoby povinné značit líh.

V případě pravomocného zrušení registrace osoby povinné značit líh se z kauce poskytnuté podle odstavce 1 písm. a) uspokojí nedoplatky této osoby evidované u správců daně nebo u jiných orgánů veřejné moci. Pojem nedoplatek je vymezen v § 153 daňového řádu. Zohledněny budou nejen nedoplatky evidované ke dni pravomocného zrušení registrace osoby povinné značit líh, ale též nedoplatky, které vzniknou do dne vrácení nedoplatku. Stejně tak budou zohledněny pohledávky (resp. z nich plynoucí nedoplatky), které vzejdou z řízení zahájeného do uplynutí lhůty, ve které se zbývající část složené kauce vrací.

Jiným orgánem veřejné moci je nutné rozumět orgán veřejné moci, kterému zákon

přiznává postavení správce daně. Typickým příkladem budou ty z orgánů Celní správy České republiky, které nejsou v postavení správce daně podle zákona o povinném značení lihu, a orgány Finanční správy České republiky. Postavení správců daně však mají při inkasu prostředků do veřejných rozpočtů i soudy, obce, jakož i orgány ukládající a vybírající pokuty.

Pořadí, ve kterém budou uspokojovány nedoplatky jednotlivých správců daně, se řídí § 154 daňového řádu. První na řadu tak přijdou nedoplatky evidované příslušným správcem daně. Dále pak budou seřazeny nedoplatky ostatních orgánů veřejné moci v pořadí, ve kterém je u správce daně přihlásily. V praxi se předpokládá zejména přihláška prostřednictvím propojených informačních systémů.

V případě, kdy osoba povinná značit líh nebude mít evidovány žádné nedoplatky, popřípadě všechny její nedoplatky budou uspokojeny, stane se kauce, resp. její zbývající část, tzv. vratitelným přeplatkem. Správce daně vrátí osobě povinné značit líh tento vratitelný přeplatek z moci úřední (tj. bez předchozí žádosti) do 90 dnů od pravomocného zrušení registrace osoby povinné značit líh. S ohledem na to, že se jedná o zaregistrované osoby, stíhá osoby povinné značit líh v souladu s § 155 odst. 3 daňového řádu povinnost uvést v rámci registrace bankovní účet určený k vrácení případného vratitelného přeplatku. Správce daně na tento účet poukáže příslušnou částku. Okamžikem vrácení je nutné ve smyslu § 155 odst. 6 daňového řádu rozumět den, kdy dojde k odepsání příslušné částky z účtu správce daně (tj. příslušného správce spotřební daně z lihu).

Lhůta pro vrácení vratitelného přeplatku neběží po dobu kdy je správcem daně nebo jiným orgánem veřejné moci vedeno řízení, jehož výsledkem může být rozhodnutí o stanovení peněžitého plnění. Důvodem pro toto stavění lhůty je, aby bylo možné vůči složené kauci započíst i ty pohledávky (resp. z nich plynoucí nedoplatky), které vzniknou v souvislosti s porušením povinností ze strany osoby povinné značit líh (typicky pokuta za správní delikt), avšak o nichž bude s ohledem na nutnou délku odvolacího řízení a možné obstrukce pravomocně rozhodnuto až s určitým časovým odstupem od pravomocného zrušení registrace osoby povinné značit líh.

Druhým způsobem je poskytnutí kauce bankovní zárukou v případě, kdy ji správce daně přijme. Uplatní se tak obdobný režim, který platí pro přijetí bankovní záruky podle § 173 odst. 2 daňového řádu. Správce daně tak má možnost formou rozhodnutí odmítnout poskytovanou bankovní záruku, pokud dospěje k závěru, že takto poskytnutá garance je nedostačující či nevyhovující (např. špatným nastavením podmínek). Toto své rozhodnutí pak musí náležitě odůvodnit.

V případě pravomocného zrušení registrace osoby povinné značit líh má bankovní záruka sloužit k zajištění případného nedoplatku evidovaného u správce daně nebo u jiných orgánů veřejné moci k devadesátému dni ode dne pravomocného zrušení registrace osoby povinné značit líh anebo k zajištění nedoplatků, které vzniknou v důsledku řízení vedeného správcem daně nebo jiným orgánem veřejné moci, jehož výsledkem může být rozhodnutí o stanovení peněžitého plnění, pokud toto řízení bylo zahájeno do 90 dnů ode dne pravomocného zrušení registrace osoby povinné značit líh. Doba 90 dnů zohledňuje zachování obdobného postavení s tím, kdo poskytuje kauci formou složení částky na zvláštní účet správce daně, kdy je možné uspokojovat i nedoplatky, které vzniknou do okamžiku vrácení kauce, či její zbývající části (lhůta pro vrácení je 90 dnů). Správce daně by s ohledem na délku této doby neměl přijímat bankovní záruku, která by byla vypověditelná před tím, než budou vyčísleny nedoplatky, na které se vztahuje.

Dojde-li k pravomocnému zrušení registrace osoby povinné značit líh, správce daně musí o této skutečnosti bezodkladně informovat jiné orgány veřejné moci, o nichž je mu známo, že evidují nedoplatek této osoby povinné značit líh, nebo že vedou řízení, jehož výsledkem může být rozhodnutí o stanovení peněžitého plnění. Informační povinnost váže správce daně nejen v okamžiku pravomocného zrušení registrace osoby povinné značit líh, ale i po dobu, kdy dosud neuplynula lhůta pro vrácení vratitelného přeplatku. Do té doby totiž může ze strany jiného správce daně dojít k zahájení řízení, jehož výsledkem může být rozhodnutí o stanovení peněžitého plnění, což je skutečnost, která má vliv na běh této lhůty. S ohledem na faktickou proveditelnost, jakož i s ohledem na zásadu procesní ekonomie se nepředpokládá, že správce daně bude vyhledávat a kontaktovat všechny orgány veřejné moci, které by potencionálně mohly evidovat nedoplatek nebo vést příslušné řízení. Využita by měla být zejména automatizovaná výměna dat prostřednictvím propojení informačních systémů.

Banka, která bankovní záruku poskytla, uhradí nedoplatky osoby povinné značit líh, za něhož se zaručila, na základě výzev od jednotlivých správců daně. V tomto ohledu se v praxi ze strany správců daně předpokládá respektování zásady hospodárnosti a procesní ekonomie. Tzn., že v případech, kdy bude moci (např. formou dožádání) být výzva podána za více správců daně (např. za více finančních úřadů najednou), by měl být upřednostněn tento postup. Výzva či výzvy budou moci být učiněny nejdříve po uplynutí devadesáti dnů ode dne pravomocného zrušení registrace osoby povinné značit líh. Banka posléze začne uspokojovat nedoplatky v pořadí, v jakém bude jednotlivými správci daně vyzvána.

I v případě realizace bankovní záruky se uplatní daňový řád jako subsidiární právní

předpis. Ustanovení § 21 zákona o povinném značení lihu je speciální vůči ustanovení § 171 odst. 3 daňového řádu, neuplatní se tedy podmínka předchozího bezúspěšného vymáhání nedoplatku na osobě povinné značit líh.

K § 20:

Upravuje se vhodnost místa, kde má být značení lihu prováděno. Místo značení lihu musí odpovídat svým charakterem podnikatelské činnosti v oblasti lihu, která je v něm plánována, a tedy umožňovat plnění povinností při značení lihu. Dále nesmí závažným způsobem ztěžovat možnost provádění faktického prověrování, zda jsou na tomto místě plněny zákonné povinnosti při značení lihu. Ke značení lihu má docházet zejména v daňovém skladu, může se však jednat o kterékoliv jiné místo, pokud příslušný správce daně shledá, že místo splňuje výše uvedené podmínky.

Osoba povinná značit líh navrhne v přihlášce k registraci z jejího pohledu vhodné místo značení lihu. Správce daně poté musí posoudit vhodnost navrženého místa značení lihu. Případné zamítavé rozhodnutí pak bude muset být ze strany správce daně řádně odůvodněno tak, aby z něj bylo seznatelné, v čem správce daně spatřuje nevhodnost navrženého místa značení lihu.

K § 21:

Ustanovení § 21 zavazuje osobu povinnou značit líh vybavit všechny prostory daňového skladu, v nichž osoba povinná značit líh stáčí nebo značí líh, fungujícím kamerovým systémem s fungujícím vzdáleným přístupem pro správce daně. Toto ustanovení zajišťuje možnost sledování prostor, v nichž dochází k stáčení nebo značení lihu, a to především s cílem kontrolovat, zda je toto stáčení nebo značení lihu prováděno osobou povinnou značit líh v souladu s právními předpisy, aniž by musel být v těchto prostorách zaveden stálý daňový dohled celního úřadu. Toto řešení se jeví z hlediska hospodárnosti jako nejvhodnější, přičemž účelu, pro který je v těchto případech stálý daňový dohled celních úřadů požadován, bude docíleno.

K § 22:

Rozhodnutí o registraci se vydává postupem dle daňového řádu, tedy do 30 dnů ode dne podání bezvadné přihlášky, nebo odstranění vad přihlášky (§ 129 daňového řádu), přičemž správce daně buď osobu povinnou značit líh rozhodnutím zaregistruje (v takovém případě není třeba, aby správce daně své rozhodnutí odůvodnil), nebo rozhodnutím přihlášku

k registraci zamítne (a musí tedy takové rozhodnutí odůvodnit). Správce daně osobu povinnou značit líh registruje, pokud shledá splnění všech zákonných podmínek registrace; v takovém případě je na registraci právní nárok (případné nejasnosti v přihlášce bude možné odstranit postupem podle § 128 daňového řádu). V rozhodnutí o registraci, kterým je osoba povinná značit líh registrována, budou kromě obecných náležitostí stanovených daňovým řádem uvedeny další náležitosti stanovené návrhem zákona. Správce daně v rozhodnutí přidělí této osobě registrační odběrné číslo a uvede místo značení lihu a rozsah a způsob vybavenosti sledovacím zařízením (z povahy věci se může jednat pouze o místo značení lihu uvedené osobou povinnou značit líh v přihlášce k registraci; pokud jsou pochybnosti o vhodnosti místa značení lihu nebo funkčnosti sledovacího zařízení, správce daně je musí odstranit postupem dle § 128 daňového řádu). V tomto rozhodnutí o registraci se stanoví též další technické podmínky, za nichž je značení lihu prováděno. Tím, že správce daně uvede v rozhodnutí místo značení lihu a rozsah a způsob vybavenosti sledovacím zařízením, stává se z něho místo značení lihu, na němž je možné značit líh podle § 10 odst. 3 návrhu zákona.

Osoba povinná značit líh je registrována od pátého dne následujícího po účinnosti rozhodnutí, kterým ji správce daně zaregistroval, až do účinnosti rozhodnutí o zrušení registrace. Účinnosti nabývá rozhodnutí o registraci okamžikem oznámení. Oznámením se v duchu § 101 odst. 6 daňového řádu rozumí doručení rozhodnutí. Podle obecného ustanovení § 109 odst. 1 daňového řádu je proti rozhodnutí o registraci přípustné odvolání, a to jak proti rozhodnutí, kterým správce daně přihlášku k registraci zamítá, tak také proti rozhodnutí, kterým správce daně osobu povinnou značit líh registruje. Odvolání proti rozhodnutí o registraci však podle ustanovení § 109 odst. 5 daňového řádu nemá odkladný účinek.

Nejpozději ke dni registrace správce daně zveřejní den registrace v registru osob povinných značit líh a distributorů lihu.

K § 23:

V případě změny údajů uvedených v přihlášce k registraci osoby povinné značit líh se použije obecné pravidlo podle ustanovení § 129 odst. 4 daňového řádu, správce daně tedy změnu provede pouze formou úředního záznamu. Výjimku představuje změna místa značení lihu nebo změna rozsahu nebo způsobu vybavenosti sledovacím zařízením, kdy musí správce daně vydat rozhodnutí o těchto změnách, a to pouze na návrh registrované osoby povinné značit líh. Nově musí místo opět splňovat podmínku vhodnosti místa značení lihu, resp. splňovat podmínky vybavenosti sledovacím zařízením a až do účinnosti rozhodnutí

o změně místa značení lihu nebo změně rozsahu nebo způsobu vybavenosti sledovacím zařízením nelze na tomto místě nebo za nového rozsahu nebo způsobu vybavenosti sledovacím zařízením značení provádět.

K § 24:

Ke zrušení registrace dochází ve specifických případech uvedených v tomto a následujícím ustanovení (současně může dojít ke zrušení registrace z důvodů upravených obecnou úpravou registrace v daňovém řádu).

Správce daně může zrušit registraci osoby povinné značit líh na její vlastní žádost. Bude-li chtít osoba povinná značit líh znovu vykonávat svou činnost, může si kdykoli podat znovu přihlášku k registraci. Návrh zákona jí v tomto případě nestanovuje žádnou lhůtu, po kterou by musela osoba povinná značit líh vyčkat, než by mohla znovu podat přihlášku k registraci. Pokud by se však chtěla znovu jako osoba povinná značit líh zaregistrovat, musí splnit všechny podmínky registrace stanovené v § 18 odst. 1.

K § 25:

Toto ustanovení upravuje zrušení registrace z moci úřední. Jedním z důvodů zrušení registrace je, pokud správce daně zjistí, že nejsou splněny podmínky registrace. Správce daně vyzve registrovanou osobu povinnou značit líh, aby zajistila jejich opětovné splnění, a k tomu jí poskytne přiměřenou lhůtu. Takto správce daně postupuje pouze tehdy, pokud povaha podmínek toto opětovné splnění připouští a nehrozí nebezpečí z prodlení (příkladem podmínky, která z povahy věci nemůže být na výzvu správce daně splněna, je podmínka spolehlivosti osoby povinné značit líh). V případě, že podmínky nejsou ve lhůtě splněny nebo se jedná o případ, kdy institut výzvy není uplatňován, správce daně registraci zruší. Mezi další důvody iniciující zrušení registrace správcem daně patří např. skutečnost, že insolvenční soud zamítne insolvenční návrh pro nedostatek majetku osoby povinné značit líh (§ 142 písm. d) insolvenčního zákona), či skutečnost, že osoba povinná značit líh neprovádí svou činnost po dobu 9 po sobě jdoucích kalendářních měsíců.

Na rozdíl od zrušení registrace na žádost osoby povinné značit líh podle § 24, při zrušení registrace ex lege podle ustanovení § 25 odst. 2 stanovuje návrh zákona lhůtu, po kterou musí taková osoba povinná značit líh vyčkat, než si bude moci znovu podat přihlášku k registraci. Tato lhůta běží od právní moci rozhodnutí o zrušení registrace a činí 3 roky.

Podle obecného ustanovení § 109 odst. 1 daňového řádu je proti rozhodnutí o zrušení

registrace přípustné odvolání, které však podle § 109 odst. 5 daňového řádu nemá odkladný účinek.

2.3 Nakládání s kontrolními páskami

K § 26:

Ustanovení upravuje zvláštní pravidlo pro určení místní příslušnosti správce daně při výkonu působnosti související s nakládáním s kontrolními páskami. Na rozdíl od výkonu ostatních působností, kde se místní příslušnost správce daně bude řídit obecnými pravidly místní příslušnosti pro výkon správy spotřebních daní, resp. obecnými pravidly daňového řádu, v případě výkonu působnosti související s nakládáním s kontrolními páskami bude místně příslušný správce daně, v jehož obvodu územní působnosti se nachází místo značení lihu. Působnost tohoto správce daně přitom bude především zahrnovat dílčí kompetence upravené v hlavě III návrhu zákona a dále pak kompetence vyplývající z navazujících ustanovení (např. příslušnost k projednání správního deliktu podle ustanovení § 67 návrhu zákona). Výjimku představuje situace, kdy se místo značení lihu nenachází na daňovém území České republiky - v tom případě se určení místní příslušnosti správce daně bude i v popsanych případech řídit obecnými pravidly.

K § 27:

Ustanovení § 27 a následující ustanovení upravují objednávání, prodej a další formy nakládání s kontrolními páskami a stanovují povinnosti držitele kontrolních pásek. Po věcné stránce se tato pravidla oproti platné právní úpravě v zásadě nemění.

Osoba povinná značit líh získává kontrolní pásky od správce daně místně příslušného podle ustanovení § 26 návrhu zákona na základě objednávky, kterou správce daně potvrdí a na základě níž si osoba povinná značit líh kontrolní pásky koupí a převezme. Objednávku může podat pouze registrovaná osoba povinná značit líh, čímž je docíleno, aby bylo v zájmu této osoby se registrovat. Za nesplnění povinnosti registrace se tedy neukládá samostatná sankce podle tohoto zákona, ale sankcí je samotná skutečnost, že osoba povinná značit líh nemůže legálně získat kontrolní pásku a tím uvádět líh do volného daňového oběhu v souladu s tímto zákonem (líh uváděný do volného daňového oběhu neregistrovanou osobou tak z povahy věci nutně musí být neznačeným lihem s příslušnými sankčními důsledky).

Oproti původní úpravě dále došlo k prodloužení lhůty k potvrzení objednávky ze 4 na 5 dní, jelikož praxe ukázala, že stávající lhůta je v některých případech nedostatečná.

Prodloužená pětidenní lhůta se však v praxi bude uplatňovat pouze ve výjimečných a odůvodněných případech.

Zvláštním způsobem je upraven postup pro případ, kdy neodpovídá objednané množství kontrolních pásek dosavadnímu objemu výroby nebo dovozu lihu osobou povinnou značit líh (v konečném efektu zde může uvedený stav vést k vydání rozhodnutí správce daně, jímž objednávku zamítne).

Dle odstavce 5 je osoba povinná značit líh povinna správcem daně uhradit prodejní cenu objednaných kontrolních pásek. Cena bude stanovena prováděcím právním předpisem (viz zmocnění k vydání vyhlášky Ministerstva financí v § 70 písm. k)).

K § 28:

Osoba povinná značit líh je povinná převzít kontrolní pásy ve stanoveném termínu. Pokud tak neučiní, je povinná hradit náklady, které souvisejí s jejich skladováním. Pokud nejsou pásy převzaty ani v náhradním termínu, jsou zlikvidovány a osoba povinná značit líh je v takovém případě povinna uhradit prodejní cenu kontrolních pásek a dále náklady, které vznikly správci daně v souvislosti s jejich skladováním a likvidací.

K § 29:

Osoba povinná značit líh, která převzala kontrolní pásy, se stává držitelem. Toto ustanovení v odstavci 1 současně vymezuje, komu smí držitel kontrolní pásy dále předat. Držitel smí kontrolní pásy předat pouze zahraničnímu dodavateli za účelem značení lihu, resp. je smí pouze vrátit správci daně. V odstavci 2 je pak stanoven zákaz nakládání s neporušenými kontrolními páskami osobou, která není jejich držitelem, resp. která není tím, komu byly kontrolní pásy předány v souladu s návrhem zákona). Výjimkou je plnění povinnosti podle § 36 odst. 4.

K předání kontrolních pásek jiné osobě nedochází, pokud s páskami fyzicky nakládají zaměstnanci držitele či jiné osoby jednající jeho jménem a na jeho účet.

K § 30:

Toto ustanovení zavazuje držitele, který předal kontrolní pásy zahraničnímu dodavateli, povinností zajistit, aby líh, který byl touto předanou kontrolní páskou označen, byl dovezen nejpozději do 9 měsíců ode dne, kdy byla kontrolní páska držitelem převzata od správce daně. Dále se stanoví povinnost zaznamenat evidenční označení kontrolních pásek, kterými byl

označen líh zahraničním dodavatelem, do příslušných dokumentů při dovozu lihu.

K § 31:

Z důvodu efektivnější kontrolní činnosti je nově stanovena obecná povinnost, že musí být uvedeno evidenční označení odebraných kontrolních pásek v příslušných dokumentech již před započítáním přepravy (a to jak na místo značení lihu v České republice, tak při dopravě za účelem předání zahraničnímu dodavateli). Současně je stanoveno, do jakých dokumentů je tento záznam proveden a (u dokladů o přepravě kontrolních pásek stanoví povinné náležitosti těchto dokumentů prováděcí právní předpis - vyhláška Ministerstva financí). Dále se do příslušných dokladů při předání kontrolních pásek zahraničnímu dodavateli uvádí místo značení lihu, údaje o převzetí kontrolních pásek a osoba, která je převzala.

K § 32:

Ustanovení § 32 upravuje povinnosti držitele kontrolních pásek zajistit řádnou ochranu kontrolních pásek proti jejich poškození, zničení, ztrátě, zneužití či odcizení, dále jeho povinnost skladovat tyto pásy pouze na místě značení lihu, anebo v sídle nebo místě jeho podnikání zabezpečeném proti neoprávněnému vniknutí cizích osob. Držitel je též povinen oznámit elektronicky zničení, ztrátu, nebo odcizení kontrolních pásek správci daně nejpozději následující den po takovém zjištění a s uvedením důvodů. Ustanovení upravuje též jaká kontrolní páska je považována za zničenou, a to ve vazbě na kompletnost, resp. čitelnost evidenčního označení kontrolní pásky (alternativně by se jednalo o kontrolní pásku poškozenou; v obou případech se však bude jednat pouze o pásku, která dosud nebyla použita ke značení lihu - v případě kontrolní pásky, kterou již byl líh označen, je třeba hovořit o jejím porušení (viz § 14).

K § 33:

Dle tohoto ustanovení je držitel povinen vést průběžně evidenci kontrolních pásek, Upravuje se též doba, po kterou je evidence vedena, a umístění evidencí a dokladů (obecně na místě značení lihu). Na evidenci vedenou držitelem se přiměřeně použijí ustanovení § 97 daňového řádu o záznamní povinnosti. Způsob vedení evidence bude stanoven prováděcím právním předpisem (viz zmocnění k vydání vyhlášky Ministerstva financí v § 70 písm. g) a h)).

K § 34:

Ustanovení § 34 stanoví povinnost držitele provádět inventarizaci kontrolních pásek, a to vždy k 31. prosinci kalendářního roku, ale také tehdy, nařídí-li to příslušný správce daně (obsah záznamu o výsledku inventury bude stanoven vyhláškou Ministerstva financí).

K § 35:

Ustanovení § 35 zavádí povinnost držitele elektronicky oznámit správci daně zákonem stanovené údaje, a to v den, kdy došlo k prodeji nebo jinému převodu lihu. Toto ustanovení v kombinaci s dalšími ustanoveními (§ 37, 40 a 52) má za cíl umožnit správci daně, dalším kontrolním orgánům a osobám, které s lihem ve spotřebitelském balení nakládají, si lépe ověřit, která spotřebitelská balení lihu, která jsou ve volném daňovém oběhu, jsou označena v souladu s tímto zákonem.

Oznámení se podává elektronicky ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně (viz § 56 daňového řádu).

K § 36:

Z důvodu předcházení zneužití kontrolních pásek ke značení mimobilančního lihu je stanovena povinnost držiteli vrátit poškozené nebo znečištěné kontrolní pásky, včetně kontrolních pásek předaných zahraničnímu dodavateli za účelem značení lihu. Držitel je rovněž povinen vrátit příslušnému správci daně kontrolní pásky v případě, že tyto pásky ve stanovené lhůtě nepoužije nebo bezodkladně v případě, že ukončí svoji činnost jako osoba povinná značit lih. Každý je povinen vrátit neporušenou sejmoutou kontrolní pásku ze spotřebitelského balení lihu pokud nejde o držitele, který ji bezodkladně znovu použije k označení lihu. Každý je též povinen vrátit nepoužitou kontrolní pásku, s níž nakládá, pokud není jejím držitelem. Kontrolní pásku musí její „neoprávněný držitel“ vrátit bezodkladně kterémukoliv správci daně. Vrácené kontrolní pásky se zlikvidují.

K § 37:

Generální ředitelství cel vede registr kontrolních pásek, z něhož zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup evidenční označení kontrolních pásek, které byly převzaty držitelem, a identifikaci držitele, který kontrolní pásky převzal. Toto zveřejnění se předpokládá ve formě internetové aplikace umožňující zadání konkrétního evidenčního označení kontrolní pásky a následné sdělení předmětných údajů o ní (kompletní seznam kontrolních pásek převzatých držitelem nelze zveřejňovat plošným způsobem s ohledem na nežádoucí poskytnutí informací případným padělatelům kontrolních pásek). Podle

odstavce 3 jsou v registru údaje vedeny a zveřejňovány nejpozději ode dne následujícího po dni, kdy správce daně kontrolní pásky držiteli předal, a to bez časového omezení, s ohledem na nemožnost stanovit hranici, za níž se spotřebitelské balení lihu označené určitou kontrolní páskou již ve volném daňovém oběhu nemůže vyskytovat.

3. Distribuce lihu a nákup lihu za účelem konečného prodeje

3.1 Obecná ustanovení o distribuci lihu a nákupu lihu za účelem konečného prodeje

K § 38:

V odstavci 1 je vymezeno, co se rozumí pojmem distribuce lihu. V ustanovení je věcně definována příslušná činnost, zatímco definice osoby, která podnikatelskou činnost na území České republiky provozuje (distributora lihu), o níž návrh zákona v dalších ustanoveních hovoří, již vyplývá z obecného jazyka na základě definice samotné činnosti příslušnou osobou provozované.

Speciální úprava se týká pouze osoby povinné značit líh. Pokud osoba povinná značit líh následně prodá nebo jinak převede líh bezprostředně po uvedení tohoto lihu do volného daňového oběhu, tato činnost osoby povinné značit líh se za distribuci nepovažuje a osoba povinná značit líh zůstává nadále pouze osobou povinnou značit líh a nestává se distributorem se všemi zákonem stanovenými povinnostmi a za splnění zákonem předvídaných podmínek.

Distribucí též není konečný prodej lihu, tzn. prodej nebo jiný převod lihu podnikatelem v souvislosti s jeho podnikatelskou činností na území České republiky fyzické osobě pro její osobní potřebu.

K § 39:

Stanovuje se povinnost osoby povinné značit líh a distributora lihu prodávat nebo jinak převádět líh ve spotřebitelském balení pouze na registrovanou osobu povinnou značit líh, registrovaného distributora lihu a konečného prodejce lihu, resp. povinnost osoby povinné značit líh, distributora lihu a konečného prodejce lihu nakupovat nebo na sebe nechat převést líh ve spotřebitelském balení pouze registrovanou osobou povinnou značit líh nebo registrovaným distributorem lihu. Tato povinnost je klíčovým prvkem eliminace černého trhu s lihovinami, neboť líh, který by byl prodán či jinak převeden v rozporu s tímto ustanovením, je považován za neznačený líh, i kdyby jinak bylo jeho značení v souladu se zákonem.

K § 40:

Ustanovení § 40 zavádí povinnost distributora lihu elektronicky oznámit správci daně zákonem stanovené údaje, a to v den, kdy došlo k prodeji nebo jinému převodu lihu. Toto ustanovení v kombinaci s dalšími ustanoveními (§ 35, 37 a 52) má za cíl umožnit správci daně, dalším kontrolním orgánům a osobám, které s lihem ve spotřebitelském balení nakládají, možnost si lépe ověřit, která spotřebitelská balení, která jsou ve volném daňovém oběhu, jsou označena v souladu s tímto zákonem.

Oznámení se podává elektronicky ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně (viz § 56 daňového řádu).

3.2 Registrace distributora lihu

K § 41:

V tomto a v následujících ustanoveních je upravena povinnost distributora lihu se registrovat, a to ještě před zahájením činnosti distributora lihu. Tato povinnost je distributorovi lihu, tak jak je tímto zákonem definován, stanovena nově.

Registračního řízení distributora lihu je stejně jako registrační řízení osoby povinné značit líh subsidiárně podřízeno úpravě registračního řízení v daňovém řádu a upravuje pouze nezbytná speciální ustanovení. Úprava registrace osob povinné značit líh a registrace distributora lihu je do značné míry postavena na stejných principech jak věcně, tak legislativně. S ohledem na řadu dílčích odlišností byla nicméně zvolena legislativní technika dvojí úpravy ve dvou částech návrhu zákona, resp. v části upravující společná ustanovení pro obě registrace. Pokud není stanoveno jinak, platí pro registraci distributora lihu ve zdůvodnění úpravy to samé, jako pro registraci osoby povinné značit líh.

K § 42:

V ustanovení upravujícím přihlášku k registraci (opět v elektronické formě) se jako další obligatorní náležitost, kterou musí distributor lihu uvést v přihlášce k registraci distributora lihu, stanoví údaj o skladovacích prostorách, které distributor lihu ke své činnosti užívá.

K § 43:

Stanoví se obecně hmotněprávní podmínky registrace distributora lihu, které jsou dále přesně specifikovány v ustanoveních § 44 a ve společných ustanoveních o registraci v § 49 až 51.

Všechny podmínky registrace musí být splňovány po celou dobu registrace distributora

lihu.

Podmínkou uvedenou v odstavci 1 písm. c) stanovenou pro výkon činnosti distributora lihu je existence živnostenského oprávnění k živnosti volné, které jej opravňuje k výkonu této činnosti. V současném živnostenském zákoně však v příloze č. 4 nenalezneme živnost volnou, která by byla přímo nazvána jako distribuce lihu nebo prodej nebo jiný převod lihu. Proto je podmínka existence živnostenského oprávnění umožňujícího výkon činnosti distributora lihu stanovena obecně bez přesného pojmenování této živnosti. Podmínky pro získání živnostenského oprávnění je nutné hledat v živnostenském zákoně (např. § 25 živnostenského zákona).

Další z podmínek, která dále není definována podrobně, je skutečnost, že distributorovi lihu nebyl vysloven zákaz činnosti, který by měl za následek znemožnění výkonu činnosti distributora lihu. Trest nebo sankci zákazu činnosti může uložit soud (§ 52 odst. 1 písm. g) trestního zákoníku) nebo správní orgán (např. § 11 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona). V případě, že bude vysloven zákaz činnosti týkající se provozování živnosti v oboru, do něž patří činnost distributora lihu, nebo příbuzném oboru, jedná se o překážku v provozování živnosti podle § 8 odst. 5 živnostenského zákona. Důsledkem je nemožnost provozování této živnosti po dobu trvání tohoto zákazu. Pro distributora lihu, který podal přihlášku k registraci, to znamená, že nebude zaregistrován, a pro již registrovaného distributora lihu to znamená zrušení registrace podle § 47 odst. 2 písm. b).

K § 44:

Ustanovení odstavce 1 zavazuje distributora lihu poskytnout kauci. Kauce je stanovena na 5 mil. Kč a tato výše je určena úměrně s ohledem na výši sankcí, které mohou distributorovi lihu hrozit při nedodržení povinností stanovených tímto zákonem. V podrobnostech ohledně institutu kauce platí obdobně totéž, co v případě kauce osoby povinné značit líh.

K § 45:

V rozhodnutí o registraci, kterým je distributor lihu registrován, bude kromě obecných náležitostí stanovených daňovým řádem uvedena další náležitost stanovená návrhem zákona, a to správcem daně přidělené registrační distribuční číslo distributora lihu.

K § 46:

Správce daně může zrušit registraci distributora lihu na jeho vlastní žádost.

K § 47:

Zrušit registraci distributora lihu lze rovněž z moci úřední, a to obdobně jako v případě osoby povinné značit líh. Mezi další důvody iniciující zrušení registrace distributora lihu správcem daně patří skutečnost, že distributor lihu po dobu 9 po sobě jdoucích kalendářních měsíců bezdůvodně neprodá nebo jinak nepřevede líh ve spotřebitelském balení.

4. Některá společná ustanovení o registraci

K § 48:

Registrační řízení osoby povinné značit líh a registrační řízení distributora lihu je subsidiárně podřízeno úpravě registračního řízení v daňovém řádu (viz komentář k § 16).

K § 49:

Pro potřeby registrace se stanoví kritéria pro posouzení spolehlivosti osoby. Z nakládání s lihem by měly být vyřazeny osoby, které neskýtají dostatečné záruky, že budou činnost provádět v souladu s právními předpisy. K tomu, aby mohla být osoba povinná značit líh nebo distributor lihu registrován, musí být bezúhonná a nesmí v posledních 3 letech závažným způsobem porušit daňové nebo celní předpisy, tento zákon nebo právní předpisy upravující nakládání s lihem. Závažnost tohoto porušení musí být v konkrétním případě najisto postavena prostřednictvím dostatečného odůvodnění rozhodnutí správce daně. Za závažné porušení nelze označit každé porušení daných zákonů, ale pouze takové porušení, které dosáhne určité intenzity. Závažným porušením předpisů přitom může být i jejich opakované porušení. Daňovými a celními předpisy se zde rozumí nejen právní předpisy České republiky (včetně podzákoných právních předpisů), ale též přímo použitelné předpisy Evropské unie.

Bezúhonností se v souladu s odstavcem 2 rozumí skutečnost, že fyzická osoba nebyla odsouzena pro úmyslný trestný čin majetkové povahy nebo že právnická osoba nebyla odsouzena pro trestný čin majetkové povahy, nebo se na ně hledí, jako by nebyly odsouzeny.

Při posuzování podmínky spolehlivosti lze přihlídnout i ke skutečnostem, které se staly před nabytím účinnosti tohoto zákona. Vzhledem k tomu, že se nemění zpětně poměry jednotlivých subjektů, pouze se zohledňuje stav věcí (např. odsouzení pro majetkový trestný čin), nejedná se o protiústavní pravou retroaktivitu, která není přípustná.

Úprava odstavce 3 směřuje na osobu, která je statutárním orgánem nebo jeho členem.

V případě, že právnická osoba závažně porušila daňové nebo celní předpisy, tento zákon nebo právní předpisy upravující nakládání s lihem, je konstruována fikce, že i osoba, která byla statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu této právnické osoby v době tohoto závažné porušení, přestává na základě tohoto ustanovení splňovat podmínku spolehlivosti. Totéž platí podle odstavce 4 i pro odpovědného zástupce osoby povinné značit líh.

K § 50:

Odstavce 1 až 5 obsahují úpravu prokazování bezúhonnosti. Občan České republiky nemusí dokládat svou bezúhonnost výpisem z Rejstříku trestů, jelikož orgány Celní správy České republiky mají v souladu se zákonem č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, upravenou možnost do něj nahlížet a zjistit si tedy tuto informaci samy. Výjimkou je občan České republiky, který se v posledních 3 letech zdržoval na území jiného státu déle než 3 měsíce. Ten bude muset v souladu s odstavcem 2 přiložit výpis z evidence trestů daného státu.

Cizinec bude muset v souladu s odstavcem 1 bezúhonnost prokázat připojením zákonem vymezené písemnosti k přihlášce k registraci (a to kumulativně dokladu od státu, jehož je cizinec státním příslušníkem, a od státu, kde se cizinec v zákonem předvídaném rozsahu zdržoval).

Specifikum lze v odstavci 3 nalézt pro občana Evropské unie, který bezúhonnost může prokázat jinou písemností (vždy se však musí jednat o písemnost prokazující uvedenou skutečnost, nikoliv např. jen o čestné prohlášení).

Obdobně se bude postupovat v případě prokazování bezúhonnosti fyzických osob figurujících v právnické osobě, která je osobou povinnou značit líh nebo distributorem lihu, resp. samotné této právnické osoby.

V odstavci 4 je zavedena možnost nahradit zahraniční písemnost prokazující bezúhonnost čestným prohlášením, avšak pouze v případě, že příslušný stát písemnost prokazující bezúhonnost nevydává (v opačném případě není použití čestného prohlášení možné – viz výše).

V odstavci 5 se zakládá povinnost osob uvedených v odstavcích 1 až 4 na výzvu správce daně doložit patřičné písemnosti prokazující jejich bezúhonnost. Vzhledem k tomu, že podmínka spolehlivosti, jejíž podmnožinou je bezúhonnost, je podmínkou kontinuální, je nutné zakotvit právní rámec pro její kontrolu v případech, že bude mít správce daně důvodné

pochybnosti o bezúhonnosti osob uvedených v odstavcích 1 až 4 ve vztahu k zahraničí. Délku lhůty obecně upravuje ustanovení § 32 daňového řádu. Jen zcela výjimečně může správce daně stanovit lhůtu kratší než 8 dní (§ 32 odst. 2 daňového řádu). Sankcí za nesplnění této povinnosti může být uložení pořádkové pokuty podle § 247 a násl. daňového řádu. V případě, že nesplnění této povinnosti, případně opakované nesplnění této povinnosti dosáhne intenzity závažného porušení návrhu zákona, dojde ke zrušení registrace pro neplnění podmínky spolehlivosti.

K § 51:

Ustanovení pro potřeby registrace vymezuje, která osoba se pro účely tohoto zákona považuje za bezdlužnou. Osoba, která neposkytuje dostatečné záruky, že bude řádně a včas plnit své platební povinnosti vůči státu, registraci neobdrží. Úprava bezdlužnosti přitom vychází z úpravy, která je v současnosti promítána též do zákona o spotřebních daních a vychází z obecné úpravy prokazování bezdlužnosti, která bude zákonem č. 458/2011 Sb. doplněna též do dalších právních předpisů, které předložení potvrzení o bezdlužnosti vyžadují.

Bezdlužnost se prokazuje potvrzeními příslušných orgánů; v případě orgánů Finanční správy České republiky a orgánů Celní správy České republiky již funguje výměna informací ohledně bezdlužnosti, a tedy není v této věci třeba, aby osoba, která podala přihlášku k registraci, potvrzení předkládala. S ohledem na ustanovení § 52 odst. 5 písm. a) daňového řádu se v takovém případě nebude jednat o porušení mlčenlivosti.

V souladu s odstavcem 2 však bude zapotřebí doložit skutečnost, že osoba povinná značit líh a distributor lihu nemá nedoplatky na obou pojistných. Tuto skutečnost bude prokazovat potvrzeními, která nejsou ke dni podání přihlášky k registraci starší než 30 dnů.

Zde lze podotknout, že u orgánů Celní správy České republiky se evidují i nedoplatky, které vznikly v důsledku nezaplacení pokuty uložené správním orgánem ve správním řízení, pokud byly tímto správním orgánem předány obecnému správci daně, kterým je podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, celní úřad.

K § 52:

Ustanovení upravuje registr osob povinných značit líh a distributorů lihu, který vede Generální ředitelství cel. Rozsah údajů, které bude tento registr obsahovat, není vymezen

konkrétním výčtem. Registr osob povinných značit líh a distributorů lihu bude obsahovat takové údaje o registrovaných osobách povinných značit líh a registrovaných distributorech lihu, které potřebuje Celní správa České republiky pro výkon své působnosti podle zákona o povinném značení lihu a souvisejících předpisů (viz § 11 odst. 2 daňového řádu).

Některé z těchto údajů budou zveřejněny způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tyto údaje jsou vypočteny v návrhu zákona a jedná se především o identifikační údaje a jejich změnu, kterou je osoba povinná značit líh nebo distributor lihu povinen podle § 128 daňového řádu ohlásit správci daně do 15 dnů ode dne, kdy ke změně došlo, spolu s datem této změny.

Nově se zavádí povinnost uchovávat údaje o osobách povinných značit líh a o distributorech lihu, kterým byla registrace zrušena, a zveřejňovat je po dobu 5 let ode dne zrušení jejich registrace.

5. Prověřování plnění povinností při značení lihu a při nakládání s lihem

K § 53:

Jde o ustanovení upravující výkon působnosti správních orgánů ve vztahu k zajištění plnění povinností při značení lihu navazující na novelu zákona o spotřebních daních 2013, která nově formuluje právní úpravu působnosti správních orgánů při zajištění plnění povinností podle zákona o spotřebních daních. Vzhledem k úzké příbuznosti působnosti správních orgánů podle § 53 návrhu zákona s úpravou zákona o spotřebních daních byl také v tomto případě zvolen obdobný legislativní přístup.

Dodržování povinností při značení lihu zajišťují primárně správci daně, což vyplývá z obecného ustanovení § 2 odst. 1 návrhu zákona, přičemž v tomto směru budou využity příslušné postupy upravené v daňovém řádu (daňová kontrola, místní šetření, vyhledávací činnost atd.). Nad rámec obecné působnosti správce daně budou (podobně jako v současnosti) disponovat kontrolními oprávněními též další orgány. Především se bude jednat o Českou obchodní inspekci a Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci, které budou při výkonu kontroly postupovat podle zákona upravujícího kontrolu, kterým je v současnosti zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů; a to se subsidiárně aplikací správního řádu. Dále se bude jednat o obecní živnostenské úřady, které budou postupovat podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Všechny tyto orgány (s výjimkou živnostenských úřadů) disponují kontrolní působností

již v současnosti. Po stránce systematické nicméně dochází k přesunu kontrolních kompetencí České obchodní inspekce, Státní zemědělské a potravinářské inspekce a živnostenských úřadů z právní úpravy povinného značení lihu do jednotlivých kompetenčních zákonů uvedených správních orgánů (viz návrh doprovodného změnového zákona). Tento přesun je vyvolán analogickým přesunem kontrolních kompetencí v zákoně o spotřebních daních, který bude proveden novelou zákona o spotřebních daních 2013; důvodem je požadavek Legislativní rady vlády, aby kontrolní kompetence, které jsou vykonávány v režimu správního řádu, resp. zákona č. 552/1991, o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, byly řešeny odděleně od úpravy spotřebních daní, řídicí se daňovým řádem. Vzhledem k tomu, že v případě úpravy povinného značení lihu je v daném ohledu situace obdobná, navrhuje se systematicky shodné legislativní řešení.

Kromě uvedených orgánů pak budou porušování povinností při značení lihu zjišťovat též orgány Finanční správy České republiky a orgány Celní správy České republiky (ve druhém případě se bude jednat o ty celní orgány, které nebudou primárně v postavení správce daně), a to postupem podle daňového řádu.

Ustanovení § 53 dále řeší oznamovací povinnost mezi výše uvedenými orgány ohledně zjištění porušení povinností při značení lihu a dále oprávnění, resp. povinnost uvedených orgánů zajistit zjištěný neznačený líh, kontrolní pásku, s níž bylo nakládáno v rozporu s právními předpisy, jakož i padělek kontrolní pásky. V případě zajištění však uvedené ustanovení pouze normuje obligatorní užití tohoto institutu v případě vybraných věcí (zejména neznačeného lihu), nikoliv zajištění jako takové - po stránce procesní proto bude zajišťující orgán postupovat podle příslušného procesního předpisu, podle něhož vykonává kontrolu.

Dále se upravuje zvláštní postup při doručování rozhodnutí o zajištění, a to z důvodu, že je nutno ošetřit případy, kdy je nutno zajistit především neznačený líh a rozhodnutí o zajištění není komu doručit, protože není známa osoba, jíž by mělo být doručeno.

Upravuje se též zvláštní postup pro předání věcí zajištěných jiným orgánem než správcem daně. S ohledem na to, že povinnost likvidace věcí uvedených v odstavci 3 vždy provede dle úpravy zákona č. 219/ 2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, a dle úpravy § 65 odst. 2 správce daně, je vhodné, aby k předání zajištěných věcí v tomto vymezení došlo následně po jejich zajištění a aby ostatní orgány, které zajištění provádí, nebyly zatěžovány náklady na skladování a dalšími souvisejícími náklady.

Oprávnění zajistit věci podle odstavce 3 písm. a) až c) má stejně jako dosud rovněž Policie České republiky při výkonu své působnosti podle jiného zákona,

6. Správní delikty

6.1 Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

K § 54:

V tomto a v následujících ustanoveních se upravují správní delikty (včetně přestupků). Také v tomto případě byl zvolen jednotný formální přístup k vymezení skutkových podstat správních deliktů a sankcí, které je za jejich spáchání možno uložit, jaký byl použit v novele zákona o spotřebních daních 2013 (formální změna právní úpravy správních deliktů v zákoně o spotřebních daních, směřující k jejímu zjednodušení a zpřehlednění, je jedním z klíčových prvků zmíněné novely).

Po stránce věcné vychází úprava správních deliktů v návrhu zákona ze stávající právní úpravy, současně ji však o některé prvky rozšiřuje. Nově je např. upravena kombinace správních deliktů, které na jedné straně postihnou porušení povinnosti držitele kontrolních pásek zajistit ochranu těchto pásek (s možnou zvýšenou sankcí v případě, že toto porušení vedlo ke ztrátě, zničení nebo odcizení kontrolních pásek) a na druhé straně postihnou ztrátu nebo zničení kontrolních pásek jejich držitelem (a to s vyšší sankce odpovídající výši spotřební daně z lihu odpovídající lihu potenciálně označenému těmito kontrolními páskami). Nově je dále např. doplněn správní delikt umožňující postih v případě nevrácení kontrolní pásky, a to za účelem ochrany proti neoprávněnému použití kontrolních pásek, které byly ze spotřebitelského balení sejmuty nebo nebyly vráceny správci daně. Dále jsou v některých případech nově stanoveny sankce odvozené z násobků potenciálně stanovené spotřební daně z lihu.

K § 55:

Viz odůvodnění k § 54.

K § 56:

Viz odůvodnění k § 54.

K § 57:

Viz odůvodnění k § 54.

K § 58:

Viz odůvodnění k § 54. Návrh zákona nově konstruuje sankce za správní delikty na úseku ochrany kontrolních pásek a v souvislosti se sankcí za porušení povinnosti ochrany kontrolních pásek (odstavec 1 písm. a)) zavádí též kvalifikovanou skutkovou podstatu (odstavec 3). Za samotné porušení povinnosti ochrany kontrolních pásek lze stanovit pokutu do 1 mil. Kč. Pokud však toto porušení plně nebo částečně vedlo k následku v podobě zničení, ztráty, zneužití nebo odcizení kontrolních pásek, stanoví se pokuta minimálně od dolní hranice ve výši spotřební daně (odpovídající zničeným, ztraceným, zneužitým nebo odcizeným kontrolním páskám) maximálně do desetinásobku této spotřební daně (horní hranice). Pokud by však bylo zničeno, ztraceno, zneužito nebo odcizeno jen menší množství pásek, mohla by to být – ačkoliv by se jednalo o kvalifikovanou skutkovou podstatu – pro pachatele výhodnější sankce než v případě prosté nekvalifikované skutkové podstaty, kde je horní hranice sankce 1 mil. Kč. Tedy je třeba stanovit, že horní hranice sankce (nikoliv sama pokuta) bude vždy minimálně na výši 1 mil Kč (i kdyby byl v konkrétním případě desetinásobek uvedené spotřební daně nižší).

V odstavci 1 písm. c) je pak stanovena sankce za zničení nebo ztrátu kontrolních pásek v celkovém množství přesahujícím 0,1% z každé jednotlivě uskutečněné objednávky kontrolních pásek zaevidovaných na osobu povinnou značit líh, Zde se není sankcionováno porušení povinnosti ochrany kontrolních pásek osobou povinnou značit líh, ale pouze samotné zničení či ztráta kontrolních pásek bez ohledu na důvod, z jakého k němu došlo. Sankcionováno není zneužití a odcizení kontrolních pásek, neboť je z povahy věci není možné osobě povinné značit líh přičíst k tíži - pokud by bylo zneužití nebo odcizení kontrolních pásek umožněno či usnadněno porušením povinnosti ochrany kontrolních pásek osobou povinnou značit líh, jednalo by se o správní delikt podle odstavce 1 písm. a). Smyslem zavedení předmětného správního deliktu je předcházení machinacím s kontrolními páskami, které jsou vydávány za zničené nebo ztracené. Na straně druhé je zohledněno minimální množství kontrolních pásek, k jejichž zničení dochází v důsledku výrobního procesu při značení lihu v rámci stáčecích linek.

K § 59:

Stávající právní úprava je nově rozšířena o úpravu správní deliktů distributorů lihu a konečných prodejců lihu.

K § 60:

Ustanovení zavádí vedle možnosti uložit pokutu za správní delikt také možnost uložit sankci zákazu činnosti za tento správní delikt. Důležitou podmínkou pro uložení zákazu činnosti je, že tento zákaz může být uložen pouze v případě, že správní delikt byl spáchán činností, která se zakazuje, nebo v souvislosti s ní, a to maximálně na 2 roky.

Úprava zákazu činnosti je obdobná s úpravou, kterou obsahuje v § 14 odst. 1 přestupkový zákon. Vzhledem k tomu, že se jedná o správní trestání právnických a podnikajících fyzických osob, jež nemá v jednom zákoně stanovená společná procesní ustanovení, je zapotřebí pro využití této sankce uvést obdobu § 14 odst. 1 přestupkového zákona také v tomto zákoně.

Důsledkem uložení sankce zákazu činnosti je porušení podmínky registrace, kterou musí podle § 18 odst. 1 osoba povinná značit líh nebo podle § 43 odst. 1 distributor lihu splňovat po celou dobu registrace, a tedy zrušení registrace osoby povinné značit a zrušení registrace distributora lihu správcem daně podle § 25 odst. 2 písm. b) nebo podle § 47 odst. 2 písm. b). Na rozdíl od uložení pokuty, která nemusí ve všech případech znamenat zrušení registrace ex offio, zákaz činnosti povede k tomuto důsledku vždy.

6.2 Přestupky

K § 61:

Viz odůvodnění k § 54.

K § 62:

Viz odůvodnění k § 54

6.3 Propadnutí a zabránění věci

K § 63:

Toto a následující ustanovení upravují, za jakých podmínek může správní orgán rozhodnout o propadnutí nebo zabránění věci, jakož i společná pravidla o propadlých a zabraných věcech, např. úpravu podmínek a postupu při zničení uvedených věcí, včetně otázky úhrady nákladů s tím spojených. I zde dochází k formálnímu sjednocení s budoucí úpravou v zákoně o spotřebních daních.

O propadnutí lze rozhodnout v případě neznačeného lihu, kontrolní pásky či padělku kontrolní pásky (v těchto případech obligatorně z důvodu nutnosti bezpodmínečné eliminace

uvedených věci z oběhu) nebo v případě jiné věci (pokud není hodnota jiné věci v nápadném nepoměru k povaze správního deliktu), pokud náleží pachateli správního deliktu a současně byla určena či užita při jeho spáchání, anebo přímo či nepřímo pomocí správního deliktu získána.

K § 64:

Viz odůvodnění k § 63.

K § 65:

Viz odůvodnění k § 63.

6.4 Společná ustanovení ke správním deliktům

K § 66:

Jedná se o obecné ustanovení upravující odpovědnost právnické osoby a podnikající fyzické osoby za správní delikty. Upravuje též postup při určení výměry pokuty za správní delikt.

K § 67:

Ustanovení upravuje příslušnost k projednání správního deliktu, přičemž příslušný bude především správce daně. Dále pak v zákonem vymezených případech upravuje příslušnost k projednání správního deliktu ostatními správními orgány podle § 53 návrhu zákona, resp. podle jiných zákonů upravujících kontrolní kompetence dalších správních orgánů (viz výše).

Kontrolní a sankční kompetence, které návrh zákona o povinném značení lihu stanoví jiným orgánům než správci daně, jsou tzv. sdílenými kompetencemi, kterými předmětné orgány nedisponují výlučně, ale vedle sebe. Z povahy takto stanovených kompetencí vyplývá, že s výjimkou správce daně (který je podle § 2 odst. 1 návrhu zákona orgánem obecně příslušným pro výkon působnosti podle tohoto zákona), nejsou předmětné orgány odpovědné za výkon těchto kompetencí v plném rozsahu (tedy ve všech případech na území České republiky), ale tyto kompetence představují oprávnění předmětných orgánů provést kontrolu a případně sankcionovat porušení zákona v případě, že v rámci své činnosti takové porušení odhalí. Z principu se tedy nejedná o absolutní kompetence, ale pouze o kompetence využitelné v případě potřeby, resp. simultánně s ostatními kompetencemi předmětných

orgánů. Uvedená sankční kompetence představuje posílení kompetencí uvedených orgánů oproti současné právní úpravě.

Výkon působnosti jiných správních orgánů než správce daně bude významně podpořen možností využívat údaje z registru kontrolních pásek, resp. z registru osob povinných značit líh a distributorů lihu.

K § 68:

Toto ustanovení upravuje splatnost pokuty, její rozpočtové určení a oprávnění orgánu, který pokutu uložil, k jejímu výběru. Orgánem oprávněným k vymáhání pokuty uložené jiným orgánem, než správcem daně nebo orgánem Finanční správy České republiky, bude obecně celní úřad, který je podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona o Celní správě ČR obecným správcem daně podle správního řádu a vykonává správu placení peněžitých plnění v rámci dělené správy, která jsou příjmem státního rozpočtu.

7. Závěrečná ustanovení

K § 69:

Toto ustanovení obsahuje informaci, že tento zákon byl oznámen v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998.

K § 70:

Ustanovení obsahuje výčet zmocnění pro Ministerstvo financí k vydání prováděcího předpisu v podobě vyhlášky upravující technické a provozní aspekty značení lihu. V případě prodejní ceny (v současnosti používán termín hodnota) kontrolní pásky bylo opuštěno její stanovení nařízením vlády (neboť tato problematika nepřekračuje působnost resortu Ministerstva financí) a také v tomto případě bude použito institutu vyhlášky.

K § 71:

Tato přechodná ustanovení upravují otázku registrace osoby povinné značit líh a registrace distributora lihu po nabytí účinnosti zákona.

Jelikož je nutné, aby všechny osoby povinné značit líh byly registrovány v souladu s novými podmínkami registrace, a přitom není účelné, aby staré registrace byly zrušeny a všechny současné osoby povinné značit líh musely přerušit svou činnost do doby, než budou znovu registrovány, je nutné prozatímně upravit jejich postavení. Návrh zákona jim tedy

poskytuje 3 měsíce od účinnosti tohoto zákona, během kterých se všechny osoby povinné značit líh považují za registrované v souladu s novou právní úpravou. Pokud během této lhůty splní podmínky registrace, budou považovány za osoby registrované podle tohoto zákona, Pokud podmínky nesplní, rozhodnutí o registraci a rozhodnutí o povolení místa značení lihu vydaná přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona zanikají.

Přechodná ustanovení reagují též na zcela novou koncepci registrace distributora lihu. Jelikož je nutné, aby všichni distributoři lihu byli registrováni v souladu s novými podmínkami registrace, a přitom není účelné ani reálné, aby současní podnikatelé, kteří vykonávají činnost, která naplňuje svými znaky činnost distributora lihu, museli přerušit svou činnost do doby, než budou registrováni, je nutné prozatímně upravit jejich postavení. Návrh zákona jim tedy poskytuje 1 měsíc od nabytí účinnosti tohoto zákona, během kterého se všichni dosavadní „distributoři lihu“ považují za registrované v souladu s novou právní úpravou. Pokud během tohoto 1 měsíce poskytnou kauci a podají přihlášku k registraci, budou považováni za registrované v souladu s novými podmínkami registrace až do dne předcházejícího dni pravomocného ukončení registračního řízení.

Ten dosavadní „distributor lihu“, který neposkytne kauci nebo nepodá přihlášku k registraci ve stanovené lhůtě 1 měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, bude muset ukončit svoji činnost, přičemž správce daně se o jeho existenci teoreticky ani nedozví. Pokud distributor lihu poskytne kauci, podá přihlášku k registraci do 1 měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, ale jeho přihláška k registraci bude zamítnuta, bude se považovat za distributora lihu, jehož registrace byla zrušena dnem nabytí právní moci zamítavého rozhodnutí. Poté bude rovněž nucen ukončit činnost, avšak současně bude veden v registru osob povinných značit líh a distributorů lihu jako distributor lihu, jehož registrace byla zrušena.

K § 72:

V přechodných ustanoveních se dále upravuje povinnost uvedení lihu ve spotřebitelském balení označeném starým vzorem kontrolní pásky do volného daňového oběhu nejpozději do 9 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona, s tím, že pouze při splnění této podmínky se nebude jednat o neznačený líh.

Dále je zde upraven speciální postup objednávání kontrolních pásek registrovanou osobou povinnou značit líh či je dána možnost užít kontrolní pásky odebrané před nabytím účinnosti návrhu zákona podle lhůt upravených dosavadními právními předpisy.

K § 73:

V přechodných ustanoveních se upravuje dále působnost návrhu zákona ve vztahu k řízením o správních deliktech, která byla zahájena ještě před nabytím účinnosti nové právní úpravy, resp. k řízení o správních deliktech, které byly přede dnem nabytí účinnosti nové právní úpravy spáchány.

K § 74:

Tímto ustanovením se zrušuje podstatná část stávajícího zákona o povinném značení lihu, jakož i příslušné části jiných zákonů, jejichž prostřednictvím byl novelizován. Dále se ruší prováděcí předpisy k tomuto zákonu, které budou nahrazeny nově vydanými předpisy podle § 70 návrhu zákona.

8. Účinnost**K § 75:**

Účinnost zákona se předpokládá prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení s výjimkou ustanovení § 72 odst. 4, které nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení. Navrhuje se z důvodu zjednodušení přechodu na novou právní úpravu účinnost tohoto ustanovení předsunout. Jde o ustanovení umožňující objednávání kontrolních pásek v předstihu přede dnem účinnosti návrhu zákona.